

ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ – ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

“ ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΔΕΙΚΤΗ
ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ”

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ: ΚΟΤΣΩΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΜ14217

ΑΘΗΝΑ 201

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ : ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ (Χ.Α.Α.).....	5
1.1 Εισαγωγή.....	6
1.2 Ορισμοί & Έννοιες.....	6
1.3 Ιστορική Αναδρομή.....	7
1.4 Αγορές & Προϊόντα.....	11
1.4.1 Αγορά Αξιών.....	11
1.4.2 Αγορά Παραγώγων.....	13
1.4.3 Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης.....	15
1.4.4 Διαδικασία αγοραπωλησίας χρηματιστηριακών προϊόντων.....	16
1.5 Κεφαλαιουχική Επιτροπή.....	17
1.6 Χρηματιστηριακοί Δείκτες.....	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ : Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	23
2.1 Εισαγωγή.....	24
2.2 Ορισμοί & Έννοιες.....	24
2.3 Το ιστορικό της Κρίσης.....	27
2.4 Τα αίτια της Οικονομικής Κρίσης.....	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ : ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ.....	32
3.1 Εισαγωγή.....	33
3.2 Έτη : 2009-2010.....	33
3.3 Έτη : 2010-2011	36
3.4 Έτη : 2011-2012.....	39
3.5 Έτη : 2012-2013.....	42
3.6 Έτη : 2013-2014.....	45
3.7 Έτη : 2014-2015	48
3.8 Έτη : 2015-2016.....	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ : ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	55
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	58
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	61

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία με θέμα “**ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ**” γίνεται στα πλαίσια του προγράμματος σπουδών του τμήματος *Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής της σχολής Διοίκησης & Οικονομίας του Ανωτάτου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πειραιά.*

Σκοπός της εργασίας είναι η καταγραφή και η ανάλυση των πολιτικοοικονομικών γεγονότων, στα πλαίσια της Οικονομικής Κρίσης, στην Ελλάδα κατά το διάστημα (2009-2016) και πως επηρέασαν τον γενικό δείκτη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ). Οι αυξομειώσεις που έγιναν και τα ιστορικά για την εποχή χαμηλά επίπεδα που επήλθαν στον γενικό δείκτη του Χ.Α.Α. ,κατά το χρονικό διάστημα που αναφέρεται, δεν μπορούν να αποτελέσουν κάτι άλλο παρά μόνο άξια αναφοράς ,αφού αναμφίβολα η σχέση του χρηματιστηρίου και της οικονομίας είναι αλληλοεξαρτώμενη. Ειδικότερα για αυτή την κρίσιμη κατάσταση που διανύει η Ελλάδα, **τα αποτελέσματα και οι συνέπειες που επιφέρει η κρίση αντανακλούνται στο ίδιο το χρηματιστήριο.** Για την αποτελεσματική πορεία της έρευνας και την περάτωση της εργασίας χρησιμοποιήθηκε μια πληθώρα πηγών : επιστημονικά βιβλία , ιστοσελίδες και άρθρα Ελλήνων και ξένων συγγραφέων. Εκτός των άλλων για την σαφέστερη παρουσίαση των αριθμητικών στοιχείων και των πινάκων επιλέχτηκε κ η εφαρμογή του προγράμματος “Trading view” (εργαλείο για εμπόρους και επενδυτές χρηματιστηριακών αγορών) όπως αυτό παρέχεται από την ιστοσελίδα www.capital.gr στην Τεχνική Ανάλυση του Γενικού Χρηματοοικονομικού Δείκτη του Χ.Α.Α.

Η εργασία αποτελείται από **τρία κεφάλαια**. Στο **πρώτο κεφάλαιο** αναλύεται η έννοια του Χ.Α.Α. ,η ιστορία του και ο ρόλος του στην οικονομία της Ελλάδα. Στο **δεύτερο κεφάλαιο** γίνεται μια προσπάθεια αναφοράς στο χρονικό της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα και τα αίτια που την προκάλεσαν. Στο **τρίτο κεφάλαιο** παρουσιάζονται σε μορφή διαγραμμάτων η πορεία του γενικού δείκτη και τέλος στο **τέταρτο κεφάλαιο** αναφέρεται συμπερασματικά η συνολική επίδραση που είχε η οικονομική κρίση στο γενικό δείκτη του ΧΑΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Πηγή Εικόνας :<http://www.rizopoulospost.com/mikrh-anodos-gia-to-xrmatisthrio/>

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ (Χ.Α.Α.)

1.1 Εισαγωγή

Η ενότητα αυτή πραγματεύεται την έννοια του Χρηματιστηρίου και συγκεκριμένα του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Το χρηματιστήριο αποτελεί βασικό παράγοντα της εξέλιξης μιας οικονομίας και θεωρείται σημαντικός μοχλός ανάπτυξης της αφού διοχετεύει τις **αποταμιεύσεις** των ανθρώπων σε πιο παραγωγικές **επενδύσεις**.

Για αυτό τον λόγο κρίνεται απαραίτητη η προσπάθεια καταγραφής του χρηματιστηριακού θεσμού , πως λειτουργεί και τι προσφέρει στις διάφορες μεταβλητές της οικονομίας. Στην Ελλάδα λειτουργεί υπό τον έλεγχο του κράτους με αυστηρές και ειδικές νομοθεσίες το Χρηματιστήριο Αθηνών Αξιών το οποίο θα αποτελέσει και το βασικό αντικείμενο της μελέτης.

1.2 Ορισμοί & Έννοιες

Χρηματιστήριο: Οργανωμένη αγορά στην οποία διαπραγματεύονται είδη ευρείας συναλλαγής, όπως είναι τα χρεόγραφα, οι πρώτες ύλες καθώς και τα εμπορεύματα των οποίων η διαμόρφωση της τιμής είναι αποτέλεσμα της προσφοράς και της ζήτησης του επενδυτικού κοινού. Κατά κύριο λόγο το χρηματιστήριο σχετίζεται με την αγορά χρήματος και κεφαλαίου. (Στούπας Κ. 1996)

Χρεόγραφο: (ή Αξιόγραφο) Είναι ένα επενδυτικό προϊόν , διαθέσιμο προς διαπραγμάτευση, που εκδίδεται από μια κυβέρνηση, μια εταιρεία ή κάποιο άλλο οργανισμό και αποτελεί αποδεικτικό χρέους ή δικαίωμα για διανεμόμενα κέρδη. (Weber M. 2014)

Ανώνυμη Εταιρεία: Μορφή εταιρείας της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε μετοχές. Η πρώτη ανώνυμη εταιρεία στην Ελλάδα δημιουργήθηκε το 1836 με επωνυμία: “Αχαϊκή Ασφαλιστική Θαλασσοπλοΐας”.

Μετοχή : Αξιόγραφο , του οποίου ο κάτοχος, έχει το δικαίωμα να συμμετέχει , με ένα προκαθορισμένο ποσοστό, στην διανομή των κερδών της επιχείρησης που το διαθέτει προς πώληση. Σκοπός της επιχείρησης , μέσω της διάθεσης των μετοχών σε υποψήφιους επενδυτές, είναι η αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Στην συνέχεια όταν η επιχείρηση, που έχει εκδώσει τις μετοχές, αποκτήσει κέρδη, μπορεί να μοιράσει μέρος των κερδών αυτών στους

μετόχους της με την μορφή μερίσματος, που αντιστοιχεί σε κάποιο ποσό ανά μετοχή. (Βασίλειος, Δ και Ηρειώτης Ν.)

Επενδυτής: φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει εισέλθει στην διαδικασία επένδυσης προσδοκώντας το κέρδος ,δηλαδή της σταδιακής αύξησης των κεφαλαίων που διαθέτει. Η διαδικασία της επένδυσης κατά τις περισσότερες φορές περιλαμβάνει δέσμευση κεφαλαίων σε διάφορα είδη (χρηματιστηριακά, τραπεζικά προϊόντα) ή απλή αποταμίευση με σκοπό την μελλοντική χρήση (αγορά ακινήτου), ή δαπάνες που εξυπηρετούν διάφορες ανάγκες (πχ παραγωγικά μέσα) τα οποία μακροχρόνια ή βραχυχρόνια επιφέρουν κάποια πρόσοδο. (<https://www.euretirio.com>)

1.3 Ιστορική Αναδρομή

Το σημερινό χρηματιστήριο και όσα σχετίζονται με αυτό βρίσκουν τις ρίζες τους στις οργανωμένες αρχαίες αγορές της Ελλάδας όπου οι διάφοροι έμποροι μαζεύονταν για να διεκπεραιώσουν συμφωνίες, να προβούν σε αγοραπωλησίες και να διαπραγματευτούν. Με την πάροδο των ετών και την διάδοση του χρήματος (απτό και άυλο) ως ανταλλακτικό μέσο, εμφανίστηκαν στο εμπόριο διάφορα έντυπα (ομόλογα, επιταγές, χρεόγραφα, γραμμάτια , συναλλαγματικές κλπ) των οποίων η οργάνωση και η διαχείριση ήταν δύσκολη ,και έτσι δημιουργήθηκε στους συναλλασσόμενους η ανάγκη να δημιουργήσουν έναν μέρος στο οποίο θα γίνονται οι διάφορες διαπραγματεύσεις. Τον ρόλο αυτό κλήθηκε να αναλάβει το χρηματιστήριο.

Το πρώτο χρηματιστήριο στην Ελλάδα ιδρύθηκε το 1876 στην Ερμούπολη της Σύρου. Κύριος σκοπός του ήταν οι συναλλαγές ξένων νομισμάτων και μάλιστα σε διαφορετική τιμή από την επίσημη. Παρόλα αυτά η Σύρος δεν άργησε να παρακμάσει λόγω του μικρού της μεγέθους ως πόλη και του μειωμένου αριθμού συναλλασσόμενων και έτσι την εμπορική σκυτάλη ανέλαβε ο Πειραιάς, ο οποίος μέχρι τότε είχε χρηματιστήριο αλλά δεν βρισκόταν σε λειτουργία πάρα μόνο ως κτηριακή εγκατάσταση. Ταυτόχρονα στην Αθήνα υπήρχε η “*Λέσχη Εμπόρων Αθηνών*” στη οποία συμμετείχαν έμποροι από όλη την Ελλάδα και διαπραγματεύονταν ομολογίες δανείων και συναλλαγές νομισμάτων. Η λέσχη αργότερα μετονομάστηκε σε “Χρηματιστήριο”

και το 1880 υπογράφηκε η επίσημη σύσταση και διοικούσα επιτροπή του. Παρά τις διάφορες ενέργειες κατάργησης του χρηματιστηρίου λόγω τις αυξημένης και απότομης κερδοφορίας των συναλλασσομένων (κυβέρνηση Δελιγιώργη) , στο βασιλικό διάταγμα του 1976 το “Χρηματιστήριο” νομιμοποιείται και μάλιστα θα αποτελούσε ο μόνος τόπος συνάντησης εμπόρων, μεσιτών, πλοιαρχων, τραπεζιτών και γενικότερα όσων ασχολούνταν με την ανταλλαγή συναλλαγμάτων και χρεογράφων. Το 1918 μετετράπη σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και πολλές από τις διατάξεις που καθιερώθηκαν στον τότε ψηφισθέντα νόμο ισχύουν μέχρι και σήμερα.

“Φτερωτός Ερμής” : Το σύμβολο της Λέσχης Εμπόρων Αθηνών το οποίο αποτελεί και το σημερινό σύμβολο του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Στον τρίτο όροφο του ΧΑΑ στην Σοφοκλέους 10 Αθήνα, υπάρχει και μπρούτζινο άγαλμα του Ερμή που κοσμεί τον χώρο.

Το

χρηματιστήριο της δεκαετίας του 1870

αποτελούσε μια μεικτή αγορά εμπορευμάτων και

χρεογράφων ,παρόλα αυτά το κύριο αντικείμενο διαπραγμάτευσης ήταν τα ομόλογα ελληνικού δημοσίου και οι μετοχές όπως αυτές της Εθνικής Τράπεζας καθώς και άλλων ανώνυμων εταιρειών. Στην συνέχεια , τα σημαντικότερα γεγονότα που συντέλεσαν στον τύπο του χρηματιστηρίου , όπως αναγνωρίζεται σήμερα ήταν τα εξής :

1. **1988:** Κατάργηση των χρηματιστών ως φυσικά πρόσωπα και ίδρυση των πρώτων Ανώνυμων Χρηματιστηριακών Εταιριών. Οι εταιρείες αυτές θα μπορούσαν να διαπραγματεύονται χρηματιστηριακά προϊόντα μόνο ως νομικά πρόσωπα με ότι συνεπάγεται αυτό σε νόμους και διατάξεις.
2. **1991:** Η τεχνολογική εξέλιξη και η εξάπλωση των ηλεκτρονικών υπολογιστών δημιουργούν την ανάγκη για εκσυγχρονισμό της χρηματιστηριακής αγοράς . Οι επιταγές τις νέας εποχής οδηγούν στην κατασκευή και την λειτουργία του πρώτου

αυτόματου συστήματος ηλεκτρονικών συναλλαγών (ΑΣΗΣ). Τέλος το Φεβρουάριο του ίδιου έτους ιδρύεται το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών (ΚΑΑ) που σκοπό είχε την εκκαθάριση των συναλλαγών.¹

3. **1995:** Ως μέρος της προσπάθειας εκσυγχρονισμού της κεφαλαιαγοράς, το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών μετατρέπεται ,από ΝΠΔΔ ,σε ανώνυμη εταιρία με μοναδικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο.
4. **1997:** το Ελληνικό Δημόσιο διαθέτει με Ιδιωτική Τοποθέτηση² το 39,67% του μετοχικού κεφαλαίου του Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, ενώ το 1998, μέσω δεύτερης ιδιωτικής τοποθέτησης, διαθέτει ποσοστό 12% περίπου του μετοχικού κεφαλαίου σε επιλεγμένους επενδυτές. Το 1999 το ποσοστό του Ελληνικού Δημοσίου περιορίζεται στο 47,7%.
5. **1999:** ξεκινούν τη λειτουργία τους το Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών (ΧΠΑ) και η Εταιρία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων (ΕΤΕΣΕΠ), και τον Αύγουστο του 1999 ξεκινά η διαπραγμάτευση των πρώτων παράγωγων προϊόντων³. Τέλος το 1999 ξεκινά το έργο της απλοποίησης των μετοχών. Τα εγχώρια αποθετήρια έγγραφα αντικαθίστανται σταδιακά από ηλεκτρονικές εγγραφές στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ). Τον Νοέμβριο του 1999 τίθεται σε λειτουργία το ηλεκτρονικό σύστημα συναλλαγών ΟΑΣΗΣ, αντικαθιστώντας το ΟΑΣΗΣ.

-
1. Η εκκαθάριση συναλλαγών αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία κατά την οποία δίνονται μετοχές και χρήματα σε νέους κατόχους μετά από μια συναλλαγή. <http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=105310> “Πως γίνεται η εκκαθάριση μιας συναλλαγής στο Χρηματιστήριο” 26/11/2017_16:43
 2. Πώληση νέων μετοχών σε περιορισμένο αριθμό επενδυτών χωρίς δημόσια προσφορά. (Δασκάλου 1999)
 3. Τα παράγωγα προϊόντα ήταν άυλα αντικείμενα των οποίων η αξία εξαρτιόταν από την αξία ενός άλλου προϊόντος. (<http://www.futuresandoptions.gr/index.php?id=50>)

4. **2000:** Ιδρύεται η Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. (ΕΧ.ΑΕ) ως εταιρία συμμετοχών και τον Αύγουστο του ίδιου έτους εισάγεται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Σκοπός της ΕΧ.ΑΕ ήταν η συμμετοχή σε εταιρείες οποιαδήποτε νομικής μορφής που αναπτύσσουν δραστηριότητες σχετικές με την υποστήριξη και την λειτουργία των οργανωμένων αγορών κεφαλαίου.
5. **2003:** Το Ελληνικό Δημόσιο, σε εφαρμογή του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων (μεταφοράς τίτλων σε ιδιώτες) , διαθέτει το σύνολο των μετοχών της ΕΧ.ΑΕ, που βρίσκονταν στην κυριότητά του, σε 7 τράπεζες. Το Χρηματιστήριο Αθηνών μεταβιβάζει τις εναπομείνουσες εποπτικές του αρμοδιότητες στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Ενότητα 1.5)
6. **2004:** Η ΕΧ.ΑΕ εξαγοράζει τα μειοψηφικά ποσοστά στις θυγατρικές της: ΚΑΑ (Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών)και ΕΤΕΣΕΠ (Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων) και η συμμετοχή της ανέρχεται πλέον σε 100%, ενώ το Μάρτιο του ίδιου έτους ολοκληρώνεται η συγχώνευση, με απορρόφηση της θυγατρικής Ανάπτυξη Συστημάτων και Υποστήριξης Κεφαλαιαγοράς Α.Ε. (ΑΣΥΚ).
7. **2006:** Τίθεται σε λειτουργία η Κοινή *“Πλατφόρμα συναλλαγών και εκκαθάρισης “*μεταξύ του *Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών* και του *Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου*. Με αυτή τη συνεργασία συνδέονται οι δύο αγορές και οι επενδυτές αποκτούν πρόσβαση στις 2 αγορές. Τον Νοέμβριο του ίδιου έτους ολοκληρώνεται η συγχώνευση των θυγατρικών ΚΑΑ και ΕΤΕΣΕΠ από την ΕΧΑΕ. Η επωνυμία της νέας εταιρίας αλλάζει σε *«Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. Συμμετοχών, Εκκαθάρισης, Διακανονισμού & Καταχώρησης»*.

Οι δεκαετία που ακολούθησε σηματοδοτείται από διάφορα γεγονότα τα οποία συντελούν το σημερινό χρηματιστήριο. Τέτοια γεγονότα αποτέλεσαν η σταδιακή και αυξημένη είσοδο πολλών ανώνυμων εταιρειών διαφορετικών εμπορικών κλάδων , η αυξημένη είσοδος επενδυτών και η δημιουργία νέων χρηματιστηριακών προϊόντων προς διαπραγμάτευση. Τέλος όσον αφορά την διοικητική δομή του, το χρηματιστήριο διοικείται από ένα

επταμελές διοικητικό συμβούλιο (τρία μέλη από τα χρηματιστηριακά γραφεία, ένα από τις εισηγμένες εταιρείες, ένα από τους εργαζομένους του χρηματιστηρίου, ένα από τους Οργανισμούς που επενδύουν συλλογικά σε κινητές αξίες και το έβδομο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας).

1.4 Αγορές & Προϊόντα

Όπως αναφέρθηκε, χρηματιστηριακή αγορά είναι το σημείο στο οποίο γίνονται αγοραπωλησίες και διαπραγματεύσεις χρηματιστηριακών προϊόντων. Τέτοια προϊόντα αναφέρονται συνήθως σε αγοραπωλησίες χρημάτων και κεφαλαίων. Η αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών αποτελείται από :

την **Αγορά αξιών**, την **Αγορά Παραγώγων** και τον **Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης MIFID**. Οι αγορές αυτές διαφέρουν και ως προς τους εμπλεκόμενους άλλα και ως προς τα χρηματιστήρια προϊόντα που διακινούνται μέσα σε αυτές. Τα κυριότερα προϊόντα που διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο είναι :

1. Μετοχές.
2. Δικαιώματα μετοχών.
3. Ελληνικά Πιστοποιητικά (ΕΛ.ΠΙΣ.) και γενικά τίτλους παραστατικούς μετοχών.
4. Τίτλους σταθερού εισοδήματος (Ομόλογα).
5. Μεριδία Διαπραγματέσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Δ.Α.Κ.).
6. Σύνθετα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα (Σ.Χ.Π.).
7. Τίτλοι Παραστατικοί Δικαιωμάτων προς Κτήση Κινητών Αξιών ή Warrants.

1.4.1 Αγορά Αξιών

Με διαχειριστή το ίδιο το ΧΑΑ, στην αγορά αξιών, διαπραγματεύονται μετοχές, ομόλογα¹ και άλλα σύνθετα χρηματιστηριακά προϊόντα. Οι παραπάνω αξίες λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που έχουν, συγκαταλέγονται σε διαφορετικές κατηγορίες διαπραγμάτευσης όπως:

1. Γενική κατηγορία
2. Κατηγορία Χαμηλής Διασποράς²
3. Κατηγορία Επιτήρησης
4. Κατηγορία Προς Διαγραφή
5. Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος
6. Κατηγορία Διαπραγματεύσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων
7. Κατηγορία Σύνθετων Χρηματοοικονομικών Προϊόντων
8. Κατηγορία Τίτλων Παραστατικών Δικαιωμάτων Προς Κτήση Κινητών Αξιών.

Οι αγοραπωλησίες στην αγορά αξιών ακολουθούν ένα συγκεκριμένο πρότυπο το οποίο καθορίζεται από γενικές αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αθηνών και από τους είδη υπάρχοντες κανονισμούς. Επιπλέον η αγορά αξιών χαρακτηρίζεται και από μερικές βασικές αρχές όπως :

1. Την ανωνυμία των συναλλαγών.
2. Την χρησιμοποίηση ενός ηλεκτρονικού συστήματος έναντι των υλικών εγγράφων.
3. Προτεραιότητα Τιμής /Χρόνου
4. Ενεργοποίηση AMEM (Αυτόματου Μηχανισμού Ελέγχου Μεταβλητότητας)
5. Εκκαθάριση μέσω Κεντρικού Αντισυμβαλλομένου

-
1. Ένα **ομόλογο** είναι ένα χρεόγραφο, για το οποίο ο εκδότης έχει την υποχρέωση να καταβάλει, στη λήξη της σύμβασης, την ονομαστική αξία αυτού και στην περίπτωση των ομολόγων με κουπόνι, σε τακτά προκαθορισμένα διαστήματα ποσό χρημάτων/τόκους (το κουπόνι). Αποτελεί δηλαδή τίτλος σταθερού εισοδήματος και προτιμάται επειδή διαθέτει χαμηλό κίνδυνο.(Βασιλείου και Ηρειώτης 2016)
 2. Ο όρος διασπορά αναφέρεται στο ποσοστό των μετοχών που βρίσκονται υπό την κατοχή πολλών ιδιωτών πέρα από τους βασικούς μετόχους της εταιρείας.

Το μοντέλο διαπραγμάτευσης του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Χ.Α.), υποστηρίζει εννέα κατηγορίες διαπραγμάτευσης στην Αγορά Αξιών. Κάθε αγορά έχει :

1. συγκεκριμένο πίνακα συναλλαγών στον οποίο υποστηρίζονται συγκεκριμένες μέθοδοι διαπραγμάτευσης
2. συγκεκριμένη χρονική περίοδο και φάσεις διαπραγμάτευσης
3. συγκεκριμένες κατηγορίες κινητών αξιών (που διαπραγματεύονται μια φορά).

Οι συμμετέχοντες στην αγορά αξιών είναι μέλη του ΧΑΑ με έδρα την Ελλάδα ή την Κύπρο και αρμοδιότητες τους είναι η ενημέρωση των πελατών τους και τον συνεργατών τους σχετικά με τις εκτελεσθείσες εντολές , ομαδοποίηση και διόρθωση εντολών εκκαθάρισης κ.α.

1.4.2 Αγορά Παραγώγων

Η αγορά παραγώγων είναι οργανωμένη αγορά που υποστηρίζει τις συναλλαγές που γίνονται από το Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.). Η βασική διαφορά της με την αγορά αξιών είναι πως τα κέρδη για κάποιον επενδυτή δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από την πορεία του δείκτη τιμών των μετοχών (Ενότητα 1.6). Ο επενδύτης μπορεί να κερδίσει όταν η αγορά «ανεβαίνει», αλλά ακόμα και όταν η αγορά «πέφτει» ή «μένει σταθερή».

(<http://www.stocklearning.gr/lessons/derivatives/lesson/34/ta-prota-vimata-stin-agora-paragoga.html>)

Ταυτόχρονα υπάρχει και ο Εκκαθαριστικός Οίκος της Αγοράς Παραγώγων στην Ελλάδα (έχοντας το ρόλο του κεντρικού αντισυμβαλλόμενου,) και η Εταιρία Εκκαθάρισης Α.Ε. (ΕΤ.ΕΚ.)¹ που ανήκει στον όμιλο Ελληνικά Χρηματιστήρια (Ε.Χ.Α.Ε.) Οι **συμμετέχοντες** στην Ελληνική Αγορά Παραγώγων τόσο στην διεξαγωγή των συναλλαγών όσο και στην εκκαθάριση αυτών είναι οι εξής:

¹ Η ΕΤ.ΕΚ λειτουργεί ως αγοραστής έναντι του πωλητή ενός συμβολαίου και άλλες φορές ως πωλητής έναντι του αγοραστή. Είναι υπεύθυνη για τον υπολογισμό των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων, του κάθε λογαριασμού εκκαθάρισης, που πρέπει να διακανονιστούν ημερησίως καθώς και τα περιθώρια ασφάλισης που πρέπει να παρέχονται για την κάλυψη κάθε κινδύνου λογαριασμού εκκαθάρισης.

² Repos: συμφωνία επαναγοράς ενός προϊόντος με μεγαλύτερη αξία. Πελάτης δίνει ένα στοιχείο αξίας Α στον επενδυτή έναντι της αξίας αυτής σε χρήματα με συμφωνία να το επαναγοράσει σε μεγαλύτερη αξία από τον δεύτερο. Η πλεονάζουσα αξία αποτελεί κέρδος για τον επενδυτή και στοιχείο μορφής τόκου για τον πελάτη.

1. Το Χρηματιστήριο Αθηνών
2. Η ΕΤ.ΕΚ. (Εκκαθαριστικός Οίκος)
3. Οι Επενδυτές
4. Τα Μέλη Διαπραγμάτευσης της Αγοράς Παραγώγων
5. Τα Εκκαθαριστικά Μέλη της ΕΤ.ΕΚ.
6. Οι Τράπεζες Διακανονισμού
7. Το Σύστημα Άυλων Τίτλων

Εισερχόμενοι στην αγορά παραγώγων οι επενδυτές έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν συναλλαγές στα παρακάτω παραγόμενα προϊόντα:

1. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης (ΣΜΕ)
2. Συμβόλαια Δικαιωμάτων Προαίρεσης (ΔΠ)
3. Συμβάσεις Repos² έναντι της ΕΤ.ΕΚ. με μετοχές που υπάγονται στην Κατηγορία Κύριας Αγοράς και συνιστούν υποκείμενη αξία, μετοχές που συμμετέχουν σε δείκτη που συνιστά υποκείμενη αξία Παραγώγων, για τις οποίες ασκείται ή πρόκειται να ασκηθεί Ειδική Διαπραγμάτευση, μερίδια Διαπραγματεύσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων, κλπ.

Ως βασικές αρχές που διέπουν το τύπο της Αγοράς Παραγώγων στην Ελλάδα τόσο στη Διαπραγμάτευση όσο και στην Εκκαθάριση των συναλλαγών μπορούν να οριστούν οι ακόλουθες:

1. Λειτουργία και ρυθμίσεις μέσω ενός Κανονιστικού πλαισίου.
2. Αγορά Order Driven (Συνεχής Διαπραγμάτευση) με συμμετοχή Ειδικών Διαπραγματευτών.
3. Ανωνυμία συναλλαγών.
4. Προτεραιότητα «Τιμή - Χρόνος» στην εκτέλεση εντολών.
5. Εκκαθάριση μέσω Κεντρικού Αντισυμβαλλομένου σε όλες τις συναλλαγές.
6. Εκκαθάριση και Περιθώριο Ασφάλειας σε επίπεδο Λογαριασμού Εκκαθάρισης
7. Χρηματικός Διακανονισμός σε Επίπεδο Μέλους.
8. Πλήρης Ηλεκτρονική Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση.
9. RealTime παρακολούθηση Αγοράς και υποχρεώσεων Ειδικών Διαπραγματευτών.

1.4.3 Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης

Πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης (miDIF) είναι μια επενδυτική υπηρεσία που χαρακτηρίζεται ως «μη οργανωμένη αγορά», καθώς δεν εμπίπτει στις διατάξεις που υποχρεωτικά εφαρμόζονται στις οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές και επιβάλλουν αυστηρότερες προϋποθέσεις εισαγωγής και παραμονής σε αυτές όπως στις αγορές αξιών και παραγώγων. Η ΕΝΑ είναι ένας ΠΜΔ που δημιουργήθηκε το 2007, με στόχο να υποστηρίξει την άντληση κεφαλαίων μικρομεσαίων εταιριών, καθώς και να καλύψει την ανάγκη για εύκολη, γρήγορη και με μικρό κόστος ένταξη στο χρηματιστηριακό περιβάλλον. Το ΧΑΑ είναι αποκλειστικά αρμόδιο για τον καθορισμό των προϋποθέσεων ένταξης στη διαπραγμάτευση και των υποχρεώσεων των εταιριών και των Συμβούλων της ΕΝΑ. Η διαπραγμάτευση και η εκκαθάριση των μετοχών στην ΕΝΑ είναι παρόμοια με αυτή της οργανωμένης αγοράς του ΧΑΑ. Η ΕΝΑ χαρακτηρίζεται από ευέλικτα κριτήρια ένταξης και παραμονής σε σχέση με την "οργανωμένη αγορά" και απευθύνεται σε εταιρίες με δυναμισμό και προοπτικές ανάπτυξης που επιδιώκουν:

1. να χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη, την εξωστρέφειά τους, τα οράματά τους.
2. να βρεθούν στο κέντρο του ενδιαφέροντος για επιχειρηματικές συμπράξεις και συμφωνίες.
3. να αποκτήσουν εμπειρία για ενδεχόμενη μετέπειτα μετάβαση στη Κύρια Αγορά του ΧΑΑ.
4. να αποκτήσουν "αντικειμενική" αποτίμηση της εταιρίας τους.
5. να αυξήσουν την αναγνωσιμότητα τους στην Ελλάδα, τη Ν.Α. Μεσόγειο και τις άλλες διεθνείς αγορές.

(<http://www.eurocorp.gr/mifid/>)

1. Ένας επενδυτής μπορεί να είναι και μέλος του ΧΑ και μέλος της ΕΤ.ΕΚ ταυτόχρονα να ενεργεί για λογαριασμό άλλων επενδυτών δίνοντας του πλέον την ιδιότητα του χρηματιστή.

1.4.4 Διαδικασία αγοραπωλησίας χρηματιστηριακών προϊόντων

Για να υφίσταται αγοραπωλησία χρηματιστηριακού προϊόντος πρέπει να πληρούνται βασικά διαδικαστικά στοιχεία. Ένα απλό παράδειγμα αποτελεί το εξής :

Έστω ότι υπάρχει μια επιχείρηση (με μορφή ανώνυμης εταιρείας) η οποία χρήζει κάλυψη βασικών αναγκών , αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας κλπ. Επιλέγει λοιπόν να απευθυνθεί στην χρηματιστηριακή αγορά έναντι του τραπεζικού δανεισμού προκειμένου να διατηρήσει την βιωσιμότητα της. Η εταιρεία μέσω του χρηματιστηρίου διαθέτει μετοχές σε ένα ευρύ επενδυτικό κοινό το οποίο τις αγοράζει και έτσι καταφέρνει να αντλεί κεφάλαια από τα πλεονάζοντα ποσά που προκύπτουν από την πώληση. Οι επενδυτές από την άλλη πρέπει να κατέχει έναν λογαριασμό σε κάποια Τράπεζα και στο ΣΤΑ (Σύστημα Άυλων Τίτλων) ώστε να μπορεί να διενεργεί πράξεις αγοραπωλησίας χρηματιστηριακών προϊόντων.

Τέλος αυτός ή κάποιος που ενεργεί για αυτόν εκτελώντας εντολές (χρηματιστής), πρέπει να είναι συμβεβλημένος με το Χρηματιστήριο και την ΕΤ.ΕΚ.. Είναι απαραίτητο για όποιον θέλει να εισέρθει στο χρηματιστηριακό σύστημα ,κυρίως στην αγορά παραγώγων, να αποκτήσει την ιδιότητα του μέλους από το ΧΑ.

Η ιδιότητα αυτή θα του παρέχει το δικαίωμα πρόσβασης στο σύστημα ΟΑΣΗΣ έτσι ώστε να μπορεί να εισάγει εντολές είτε για λογαριασμό πελατών του (άλλους επενδυτές) είτε για δικό του λογαριασμό. Κάθε εκκαθαριστικό μέλος έχει την υποχρέωση να συνεργάζεται με μία τράπεζα διακανονισμού ώστε να πραγματοποιείται ο ημερήσιος χρηματικός διακανονισμός και να καταβάλλει τις απαιτούμενες εγγυήσεις σε μετρητά.

Εκτός από τις επιχειρήσεις μπορούν να αντλούν κεφάλαια από το ευρύ επενδυτικό κοινό, μέσω του Χρηματιστηρίου, το Κράτος, οι Δημόσιοι Οργανισμοί και οι Τράπεζες εκδίδοντας ομολογιακά δάνεια. Εν ολίγης το χρηματιστήριο δίνει την δυνατότητα στους επενδυτές να εναποθέτουν τις αποταμιεύσεις τους σε προϊόντα που θα τους επιφέρουν κέρδος ή σταθερό εισόδημα φέρνοντας τους σε επαφή με τους πωλητές των τίτλων. Πολλές απόψεις σχετίζουν την ενασχόληση με τα χρηματιστηριακά ως ενέργειες ανεξέλεγκτης κερδοσκοπίας ή πράξεις με αρνητικές επιπτώσεις όπως αυτής των τυχερών παιχνιδιών. Έτσι διαπιστώνεται η αναγκαιότητα υψηλών χρηματιστηριακών γνώσεων και από τους επενδυτές άλλα και από τους

χρηματιστές για να μην δημιουργούνται προβλήματα στον θεσμό. (Παράρτημα 3) Η κερδοφορία για τους επενδυτές προέρχεται μέσα από την πώληση των μετοχών. Για παράδειγμα: Έστω επενδυτής Α που αγοράζει μια μετοχή Β με 10 ευρώ τον Ιανουάριο. Τον Φεβρουάριο η μετοχή του ανεβαίνει 10 ευρώ και φτάνει τον Ιούνιο στα 90 ευρώ. Ο επενδυτής πουλάει την μετοχή του τον Ιούνιο και έχει κέρδος 75 ευρώ (80 ευρώ – προμήθεια χρηματιστηριακής κίνησης). Εάν η μετοχή έπεφτε για παράδειγμα στα 8 ευρώ τότε ο επενδυτής θα έχανε και θα έπρεπε να επιλέξει ανάμεσα στην διατήρηση της κατοχής της ή στην πώληση της (η οποία θα ήταν ζημιογόνα). Εάν δεν κατάφερνε να την πουλήσει (επειδή δεν βρισκόταν αγοραστής ή είχε χαμηλό επίπεδο κεφαλαιοποίησης) θα έμενε εγκλωβισμένος στην κατοχή της προσδοκώντας το καλύτερο. Από την άλλη το Χρηματιστήριο αντλεί χρήμα από τις προμήθειες, δηλαδή από την ίδια την διαδικασία των αγορών ή πώλησης μετοχών και ομολόγων και από τα κεφάλαια που αντλεί από τις εταιρίες που επιλέγουν να εισαχθούν σε αυτό (ΑΕ).

1.5 Κεφαλαιουχική Επιτροπή

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή αλλιώς Κεφαλαιουχική Επιτροπή είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, είναι ανεξάρτητη δημόσια εποπτική αρχή που υπάγεται διοικητικά στο Υπουργείο Οικονομικών. Σκοπός της είναι η εποπτεία των Χρηματιστηριακών εταιριών, των Εταιριών Παροχής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών και άλλων εταιριών Χρηματοοικονομικού χαρακτήρα, όπως Επενδυτικών εταιριών. Αποτελεί μία από τις τρεις αρχές που ελέγχουν τις Χρηματοοικονομικές Εταιρίες στην Ελλάδα, οι άλλες δύο είναι η Τράπεζα της Ελλάδος (ελέγχει τις Τράπεζες) και το Υπουργείο Ανάπτυξης (Ελέγχει τις Ασφαλιστικές εταιρίες).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τυγχάνει ενεργό μέλος της «Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών της Κεφαλαιαγοράς» (Committee of European Securities Regulators - C.E.S.R.) και του «Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς» (I.O.S.C.O.). Βασική αρμοδιότητα της είναι να ελέγχει την πιστοποίηση των επαγγελματικών στελεχών και να διενεργεί σε συνεργασία με την Τράπεζα Ελλάδος -ή αυτόνομα- εξετάσεις πιστοποίησης σε επαγγελματικές ειδικότητες του χρηματοοικονομικού χώρου, οι σημαντικότερες των οποίων

είναι αυτές του Αναλυτή, του Διαχειριστή Χαρτοφυλακίου, του Επενδυτικού Συμβούλου, του Χρηματιστηριακού Εκπροσώπου και του Αντικριστή.

Άλλες αρμοδιότητες της Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι:

1. Να επιβλέπει την τήρηση των υποχρεώσεων των διατάξεων των νόμων.
2. Να απαιτεί από τους ελεγκτές, τους εκδότες, τις επιχειρήσεις που ελέγχονται από τους εκδότες, τους κατόχους μετοχών και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων κλπ, καθώς και από τα πρόσωπα που τα ελέγχουν ή ελέγχονται από αυτά, να παρέχουν πληροφορίες και έγγραφα, μη δυνάμενα να επικαλεσθούν επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.
3. Να απαιτεί από τον εκδότη να δημοσιοποιεί πληροφορίες με τη μορφή, τα μέσα και εντός των προθεσμιών που ορίζει.
4. Να Απαιτεί από τα διευθυντικά στελέχη των εκδοτών και των κατόχων μετοχών ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων να παρέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται.
5. Να ζητά από τη σχετική οργανωμένη αγορά να αναστείλει τη διαπραγμάτευση κινητών αξιών για μέγιστο διάστημα δέκα (10) ημερών, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι υποψίας ότι παραβιάσθηκαν από τον εκδότη και να δημοσιοποιεί όλες τις παραβάσεις.
6. Να εποπτεύει κατά πόσο ο εκδότης δημοσιοποιεί έγκαιρα πληροφορίες, με σκοπό να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική και ισότιμη πρόσβαση του κοινού σε όλα τα κράτη μέλη στα οποία οι κινητές αξίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης.

1.6 Χρηματιστηριακοί Δείκτες

Για την αποτελεσματική και συστηματική αξιολόγηση των χρηματιστηριακών προϊόντων που θα οδηγήσει σε σωστές αποφάσεις, το ΧΑΑ υπολογίζει και διαχέει πάνω από 30 δείκτες σε όλον τον κόσμο. Το εργαλείο αυτό επιτρέπει στους επενδυτές να έχουν στην διάθεση τους ένα σημείο αναφοράς για τις επενδυτικές τους αποφάσεις. Στην ουσία ο δείκτης δεν είναι τίποτα άλλο από μια αριθμητική παράσταση της οποίας το αποτέλεσμα υπόκειται σε μελέτη και

χαρακτηρισμό (χαμηλό, υψηλό, σταθερό) ανάλογα με το μέγεθος και την πορεία του διαχρονικά. Επιπρόσθετα κάποιος θα μπορούσε να παρουσιάσει τον δείκτη με ένα «καλάθι» επιλεγμένων μετοχών από το σύνολο των εταιριών που είναι εισηγμένες στο ΧΑΑ των οποίων οι μεταβαλλόμενες τάσεις (ανοδικές και καθοδικές) μεταβάλλουν και τον δείκτη.

Ενδεικτικά μερικοί δείκτες που ΧΑΑ είναι :

1. Γενικός Δείκτης Τιμών : Ο ΓΔ καταγράφει σε πραγματικό χρόνο της τάσεις των μετοχών κατηγορίας μεγάλης κεφαλαιοποίησης.
2. FTSE: Καταγράφει σε πραγματικό χρόνο της τάσεις των τιμών των 20 μεγαλύτερων εταιρειών εισηγμένων στο ΧΑ.
3. FTSEM: έχει την ίδια ιδιότητα με τον FTSE με μόνη διαφορά ότι πραγματεύεται τις 40 μεγαλύτερες εταιρείες εισηγμένες στο ΧΑ.
4. FTSEA: καταγράφει σε πραγματικό χρόνο την τάση των τιμών όλων των μετοχών που διαπραγματεύονται στο ΧΑ.

Ο υπολογισμός των δεικτών γίνεται ανά σταθερά χρονικά διαστήματα στις συνεδριάσεις της ΕΧ.ΑΕ. Ο υπολογισμός του ξεκινά με τον καθορισμό μιας πρώτης τιμής και στην συνέχεια ανάλογα τις διάφορες πράξεις των μετοχών που περιλαμβάνει αυξομειώνεται και παρέχει τις ανάλογες πληροφορίες.

Όπως είναι επακόλουθο οι πρώτες τιμές ενός δείκτη μπορεί να μην αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια την κατάσταση της αγοράς, λόγω του ότι κάποιες μετοχές μπορεί να μην έχουν ακόμα πράξεις, και οι προ του ανοίγματος τιμές που χρησιμοποιούνται σε αυτήν την περίπτωση μπορεί να είναι αρκετά διαφορετικές από την πραγματική τιμή ανοίγματός τους. Έτσι μπορεί εύκολα κάποιος να παραπλανηθεί από τον δείκτη. Γενικότερα **η τιμή ανοίγματος του δείκτη υπολογίζεται ως εξής :**

Κατά την διάρκεια της συνεδρίασης εξετάζονται οι μετοχές που απαρτίζουν τον δείκτη. Αν κάποια από αυτές εμφανίσει πράξεις τα πρώτα πέντε λεπτά τότε η τιμή της πρώτης πράξης κρατιέται ως τιμή ανοίγματος του δείκτη. Για τις μετοχές που δεν έχουν πράξεις κατά τα πρώτα πέντε λεπτά, κρατιέται η αναπροσαρμοσμένη τιμή προηγούμενου κλεισίματος. Η τιμή ανοίγματος του δείκτη υπολογίζεται με τον συνήθη τύπο, αθροίζοντας τις σταθμισμένες τιμές

των μετοχών που απαρτίζουν τον δείκτη και διαιρώντας το άθροισμα με τη βάση υπολογισμού του δείκτη.

Η τιμή που υπολογίζεται έτσι χρησιμεύει αποκλειστικά για την απεικόνιση των ιστορικών διαγραμμάτων και δεν συνιστά επίσημο δεδομένο, ούτε είναι διαθέσιμο στα συστήματα και τα προϊόντα της ΕΧΑΕ για διάθεση ή επεξεργασία.

Μετά τον καθορισμό της αρχικής τιμής ο δείκτης ακολουθεί την πορεία των μετοχών που τον απαρτίζουν : εάν οι μετοχές ανεβαίνουν σε αξία, τότε ανεβαίνει και ο Δείκτης, ενώ εάν οι μετοχές πέφτουν, τότε πέφτει και ο Δείκτης. Υπάρχει βέβαια και η πιθανότητα μερικές από αυτές τις μετοχές να προοδεύουν ενώ ταυτόχρονα άλλες να χάνουν την αξία τους με αποτέλεσμα η τιμή του Δείκτη να μη μεταβάλλεται ή να μεταβάλλεται σε πολύ μικρό βαθμό. Αυτό συμβαίνει διότι ο Δείκτης χαρακτηρίζει το **μέσο όρο** της αξίας των μετοχών που τον απαρτίζουν. Υπάρχουν αρκετοί τρόποι να υπολογιστεί ένας δείκτης μεταγενέστερα , εκ των οποίων οι δημοφιλέστεροι είναι οι εξής:

1. Με στάθμιση των μετοχών κατά την τιμή τους
2. Με στάθμιση των μετοχών κατά την κεφαλαιοποίησή τους

Παράδειγμα Υπολογισμού δείκτη με την μέθοδο της στάθμισης μετοχών κατά την τιμή τους:

Έστω ότι έχουμε έναν δείκτη "X" ο οποίος αποτελείται από τέσσερεις μετοχές Α,Β,Γ,Δ των οποίων τα δεδομένα φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Εταιρία Μετοχής	Τιμή μετοχής €	Συνολικός αριθμός τεμαχίων που εκδόθηκαν	Συνολικό Κεφάλαιο € (τιμή x ποσότητα)
A	44	20000	880000
B	29	25000	725000
Γ	12	35000	420000
Δ	4,4	120000	528000
Σύνολο	89,4		2.553.000

Ο Δείκτης αυτός υπολογίζεται αρχικά (πραγματική αρχική τιμή d) από το άθροισμα των τιμών των μετοχών που τον αποτελούν διαιρεμένο με μια αυθαίρετη τιμή εισαγωγής. Έστω ότι η αυθαίρετη τιμή (για λόγους ευκολίας) εισαγωγής είναι 1000. Τότε θα έχουμε:

$$1. \quad d = 89,4 / 1.000 = 0,0894.$$

Κάθε επόμενη ημέρα, ο Δείκτης θα υπολογίζεται από το άθροισμα των τιμών των μετοχών διαιρεμένο με το $d = 0,0894$. Έτσι, εάν μία μέρα οι τιμές των μετοχών των εταιριών Α, Β, Γ και Δ κλείσουν στα 50, 27, 18, 7 αντίστοιχα, ο Δείκτης θα είναι $(50 + 27 + 18 + 7) / 0,0894 = 1.140,1$ μονάδες.

Εταιρία Μετοχής	Τιμή μετοχής €	Συνολικός αριθμός τεμαχίων που εκδόθηκαν	Συνολικό Κεφάλαιο € (τιμή x ποσότητα)	Ποσοστό συμμετοχής μετοχής στο δείκτη (τιμή μετοχής/ άθροισμα μετοχών) x 100%
Α	50	20.000	1.000.000	49,25 %
Β	27	25.000	675.000	32,43%
Γ	18	35.000	630.000	13,42%
Δ	7	120.000	840.000	4,9%
Σύνολο	102		3.145.000	100

Επομένως μπορεί κάποιος να συμπεράνει ότι ο δείκτης επηρεάζεται κυρίως από τις μετοχές που τον απαρτίζουν. Παράλληλα οι τιμές των μετοχών επηρεάζονται από την ζήτηση και την προσφορά τους. Τέλος η ζήτηση και η προσφορά των μετοχών επηρεάζονται από μια πληθώρα λόγων όπως:

- Τα διάφορα πολιτικοοικονομικά γεγονότα και την συνολική πορεία της οικονομίας της χώρας (εφαρμοσμένες κυβερνητικές αποφάσεις).
- Οι πορείες των επιχειρήσεων που προσφέρουν τις μετοχές μέσω του ΧΑΑ.
- Το ύψος των μερισμάτων από τα κέρδη που προσφέρουν οι εταιρείες.
- Οι διάφορες κρίσεις των οίκων αξιολόγησης.

- Η οικονομική ευημερία των διάφορων κλάδων της οικονομίας.
- Το επίπεδο του πληθωρισμού.
- Το πραγματικό εισόδημα του πληθυσμού και οι διακυμάνσεις του.
- Το ποσό που διατίθεται προς επένδυση από το πραγματικό εισόδημα.
- Το ύψος της απόδοσης της μετοχής σε σχέση με άλλες μορφές επένδυσης.
- Το επίπεδο ρευστότητας και η προσφορά χρήματος.
- Η φορολογική πολιτική.
- Οι διάφορες διακυμάνσεις στις συναλλαγές των ισοτιμιών των νομισμάτων.
- Οι πόλεμοι, οι πετρελαϊκές κρίσεις, οι εγχώριες και μη αναταραχές και συγκρούσεις.
- Η ενέργειες των επενδυτικών οίκων (Funds). Τα funds είναι μεγάλες επενδυτικές χρηματιστηριακές εταιρείες στις οποίες κάποιος μπορεί να διαθέσει κεφάλαια με σκοπό την επένδυση και την επίτευξη κέρδους. Οι εταιρείες αυτές διαπραγματεύονται τεράστια ποσά και υπόσχονται καλύτερους όρους δέσμευσης κεφαλαίου από τις τράπεζες. Τα τεράστια κεφάλαια που διαθέτουν μπορούν πολύ εύκολα να επηρεάσουν την πορεία μιας μετοχής και κατά συνέπεια ενός χρηματιστηριακού δείκτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Πηγή Εικόνας : <https://www.shutterstock.com>

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Εισαγωγή

Το κεφάλαιο αυτό πραγματεύεται την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας στα πλαίσια της οικονομικής ύφεσης που υπόκεινται τα τελευταία χρόνια. Ξεκινώντας με μια καταγραφή των κρίσιμων γεγονότων που συντέλεσαν στην κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, όπως αυτή βιώνεται σήμερα, γίνεται μια προσπάθεια αναγνώρισης των αιτιών που την προκάλεσαν δίνοντας έτσι μια σφαιρική εικόνα για το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης που πλήττει την χώρα την τελευταία δεκαετία.

2.2 Ορισμοί & Έννοιες

Οικονομική Κρίση: Σύμφωνα με Κουφάρης (2010) οικονομική κρίση είναι *“το φαινόμενο κατά το οποίο μια οικονομία χαρακτηρίζεται από μια διαρκή και αισθητή μείωση της οικονομικής της δραστηριότητας δηλαδή της απασχόλησης, του εθνικού προϊόντος, των τιμών, των επενδύσεων κλπ”*. Ένας άλλος ορισμός του όρου είναι: *“οικονομική κρίση νοείται η φάση της καθόδου, και της συνεχούς συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας”* (European Commission). Τέλος ο σύμφωνα με το Μαρξ, μια οικονομία εισέρχεται σε κρίση *“όταν εμφανίζεται μια υπερπληθώρα κεφαλαίων και αύξηση της υπεραξίας της κατανάλωσης”*. (Παράρτημα 1)

Δημόσιο Χρέος: Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία), δημόσιο χρέος είναι το σύνολο των οφειλών του δημοσίου μιας χώρας. Το δημόσιο χρέος αυξάνεται από έτος σε έτος κατά το ποσό που ο ετήσιος κρατικός προϋπολογισμός παρουσιάζει έλλειμμα, ή αντιστρόφως μειώνεται κατά το ποσό που παρουσιάζει πλεόνασμα.

Δημόσιο Έλλειμμα: Κατά Bernanke δημόσιο έλλειμμα είναι το ποσό κατά το οποίο τα έξοδα της κυβέρνησης μιας χώρας υπερβαίνουν τα έσοδα της κατά την διάρκεια ενός έτους. (**αντ. Δημόσιο πλεόνασμα**). Μια εξίσωση που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του δημόσιου ελλείμματος ή πλεονάσματος είναι: *Δημόσια Έξοδα – Φορολογικά Έσοδα*. Ο προσδιορισμός του δημοσίου ελλείμματος χρησιμεύει κατά κύριο λόγο στον υπολογισμό του

κεφαλαίου που πρέπει να δανειστεί η χώρα για να καλύψει όλες τις δαπάνες τις. Εάν από τα γενικά κρατικά έξοδα και δαπάνες αφαιρεθούν οι τόκοι και τα χρεολύσια των δανείων του Δημοσίου και προκύψει έλλειμμα τότε αυτό ονομάζεται **πρωτογενές**.

Οίκοι Αξιολόγησης : Είναι εταιρείες που αξιολογούν την πιστοληπτική ικανότητα ενός ατόμου , μιας εταιρείας ή μιας χώρας, δηλαδή τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις δανειακές υποχρεώσεις . Υπάρχουν διάφοροι οίκοι που αξιολογούν την πιστοληπτική ικανότητα εταιρειών , χρεογράφων και χωρών , με τις τρεις μεγαλύτερες να είναι η Moody's, η Standard & Poor's (S&P) και η Fitch. Η πιστοληπτική ικανότητα των υποκείμενων σε αξιολόγηση μετριέται με βάση την κλίμακα του εκάστοτε οίκου . Στον πίνακα που ακολουθεί αναφέρονται ενδεικτικά οι κλίμακες αξιολόγησης των τριών μεγάλων οίκων που προαναφέρθηκαν:

MOODY'S	STANDARD & POOR'S	Fitch	Πιστοληπτική Ικανότητα
Aaa	AAA	AAA	<p>Υψηλή πιστοληπτική ικανότητα</p>
Aa1	AA+	AA+	
Aa2	AA	AA	
Aa3	AA-	AA-	
A1	A+	A+	
A2	A	A	
A3	A-	A-	
Baa1	BBB+	BBB+	
Baa2	BBB	BBB	
Baa3	BBB-	BBB-	
Ba1	BB+	BB+	
Ba2	BB	BB	
Ba3	BB-	BB-	
B1	B+	B+	
B2	B	B	
B3	B-	B-	
Caa1	CCC+	CCC	
Caa2	CCC		
Caa3	CCC-		
Ca	CC		
C	D	DDD	
/		DD	
/		D	
			Χρεωκοπία

Πηγή : <https://www.euretirio.com/pistoliptiki-ikanotita/> Διαβαθμίσεις Πιστοληπτικής Ικανότητας τριών μεγάλων οίκων αξιολόγησης.

Τρόικα: Λέξη ρωσικής προέλευσης που χρησιμοποιείται για να περιγράψει την συνεργασία τριών βασικών ευρωπαϊκών οργάνων που έχουν σκοπό την εποπτεία των χωρών που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα όπως η Ελλάδα. Συγκεκριμένα οι τρεις αυτοί φορείς είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ΕΚΤ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα: (Ε.Κ.Τ.) : Η ΕΚΤ αποτελεί ένα από τα πιο επίσημα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί πυλώνας του Νομισματικού Συστήματος του ΕΥΡΩ καθώς και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού για την τραπεζική εποπτεία . Κύριος ρόλος της είναι η διαχείριση του ευρώ, η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και άσκηση της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής στα κράτη μέλη της ΕΕ. (www.ecb.europa.eu)

Διεθνές Νομισματικό Ταμείο : Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δημιουργήθηκε 1944 με σκοπό την διαμόρφωση ενός πλαισίου οικονομικής συνεργασίας μεταξύ διαφόρων χωρών (και της Ελλάδας) , που θα μπορούσε να αποτρέψει τις ανταγωνιστικές υποτιμήσεις των διαφόρων νομισμάτων. Σκοπός του ΔΝΤ είναι να διασφαλίσει μια σταθερότητα στο διεθνές νομισματικό σύστημα, στο σύστημα των ισοτιμιών συναλλάγματος και των διεθνών πληρωμών που επιτρέπουν στα κράτη να έχουν εμπορικές σχέσεις μεταξύ τους . Όραμα του ΔΝΤ είναι η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, η αύξηση του βιοτικού επιπέδου και ο περιορισμός της φτώχειας.(www.imf.org)

Ευρωπαϊκός μηχανισμός σταθερότητας (ESM) : Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρέχει χρηματοοικονομική υποστήριξη σε χώρες της Ευρωζώνης με μορφή δανεισμού ή με τη διοχέτευση νέου κεφαλαίου σε τράπεζες που αντιμετωπίζουν προβλήματα . Η μέγιστη δανειοδοτική ικανότητα είναι 500 δις ευρώ. Τα κεφάλαια αυτά προέρχονται τις διάφορες κυβερνήσεις της Ευρωζώνης . (www.tovima.gr/world/article/?aid=721052)

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) : Το , ΑΕΠ είναι όλα τα προϊόντα (υλικά και άυλα) που παράγονται μέσα σε μια χώρα σε διάστημα ενός έτους , σε χρηματικές μονάδες , ακόμα και αν μέρος αυτού παράχθηκε από παραγωγικές μονάδες που ανήκουν σε κατοίκους του

εξωτερικού. Ο υπολογισμός του ΑΕΠ γίνεται με την βοήθεια της εξίσωσης $Y=C + I + G + NX$ όπου :

Κατανάλωση (**C**)

Επένδυση (**I**)

Δημόσιες δαπάνες (**G**)

Καθαρές εξαγωγές (**NX**)

2.3 Το ιστορικό της Κρίσης

Η ιστορία της Παγκόσμια Οικονομίας τους τελευταίους δύο αιώνες σηματοδοτείται από μια πληθώρα σημαντικών γεγονότων εκ των οποίων τα σημαντικότερα ήταν : Η αιφνίδια κατάρρευση της οικονομίας το 1929 επονομαζόμενη και ως "Μεγάλη Ύφεση" (Παράρτημα 2) και η οικονομική αστάθεια που υπήρξε κατά τη διάρκεια και στο τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Το αμέσως επόμενο γεγονός που επηρέασε σημαντικά την παγκόσμια οικονομία , άλλα και την Ελλάδα, θεωρείται η Παγκόσμια Οικονομική Κρίση που άρχισε να εμφανίζεται στις αρχές του 21^{ου} αιώνα (2007) η οποία κλόνισε όλο το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Είναι γενικά παραδεκτό πως η κρίση αυτή εμφανίστηκε εντονότερα μέσα από τις ΗΠΑ και σταδιακά εξαπλώθηκε και επηρέασε και τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου, κυρίως τις αναπτυσσόμενες, όπως η Ελλάδα. Το φαινόμενο που εμφανίστηκε στις ΗΠΑ σχετίζεται με την αγορά στεγαστικών δανείων χαμηλής εξασφάλισης που ακολούθησε το πάγωμα της ρευστότητας της κινητικότητα των κεφαλαίων στην ίδια την χώρα και σταδιακά σε όσες χώρες συνεργάζονταν με αυτήν μέσα από τις σχέσεις των τραπεζικών τους συστημάτων. Με άλλα λόγια η κρίση της οικονομίας στις ΗΠΑ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αίτιο για την σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα, παρόλα αυτά η ελληνική οικονομική κρίση επηρεάστηκε και από άλλους παράγοντες όπως το μεγάλο δημόσιο χρέος της και τα διάφορα πολιτικοοικονομικά γεγονότα που οδήγησαν στην διόγκωση του προβλήματος.

Ο άνευ προηγουμένου κλονισμός του διεθνούς χρηματοοικονομικού συστήματος οδήγησε σε κρίση εμπιστοσύνης, κυρίως μεταξύ πιστωτικών οργανισμών που ως κύρια πηγή

χρηματοδότησης είχαν τον βραχυπρόθεσμο δανεισμό, η οποία στη συνέχεια εκδηλώθηκε ως κρίση ρευστότητας. (www.hardouvelis.gr)

Όλα αυτά συντέλεσαν σημαντικά στο να γίνει ένα “ντόμινο” στην κινητικότητα των κεφαλαίων παγκοσμίως που στέγνωσε τις οικονομίες και δημιούργησε τεράστια μείωση στην ρευστότητα με αποτέλεσμα να ξεσπούν αλληπάλληλες οικονομικές κρίσεις σε πολλές χώρες παγκοσμίως.

Ειδικότερα στην ΕΕ, εκτός της Ελλάδας, οι χώρες που βίωσαν τα αποτελέσματα τις οικονομική κρίσης ήταν η Ιρλανδία, η Κύπρος, η Ιταλία, η Ισπανία και η Πορτογαλία. Παρότι η ΕΕ διέθετε ένα προσχεδιασμένο κοινό οικονομικό μοντέλο για τις αναπτυσσόμενες χώρες της, η Ελλάδα έδειξε αδυναμία σε αυτό καταλήγοντας στην κατάσταση που βιώνεται σήμερα. Μια σειρά λανθασμένες κινήσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης, της ΕΕ, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ έδειξαν ότι τα μέτρα που είχαν παρθεί και οι έλεγχοι που είχαν διεξαχθεί δεν ήταν αποτελεσματικά. Ιδιαίτερα ο τρόπος που η Ευρώπη αντιμετώπισε την κρίση στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες με παρόμοια προβλήματα δεν έπεισε τους επενδυτές και δεν εδραίωσε την εμπιστοσύνη τους.

Αυτό που κατέσπει ξεκάθαρο είναι πως ο συντονισμός της δημοσιονομικής πολιτικής εντός της ΕΕ είναι πολύ δύσκολος και είναι αναποτελεσματικός διότι εναπόκειται και στα ίδια τα κράτη μέλη. Την προηγούμενη δεκαετία οι ρυθμοί ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας διέφεραν σημαντικά σε σχέση με την συνολική διακύμανση της οικονομίας της ΕΕ.

Συγκεκριμένα Το 2008 ο δείκτης ανάπτυξης της Ελλάδος βρισκόταν σε επίπεδο 1.5% ενώ παράλληλα στην Ε.Ε. βρισκόταν στο 0,5% (χαμηλό επίπεδο για το συνηθισμένο ποσοστό της που βρίσκεται κυρίως σε επίπεδα 1,5-2%) πράγμα το οποίο σημαίνει ότι η ΕΕ είχε αρχίσει να επηρεάζεται από την παγκόσμια οικονομική κρίση ως σύνολο πριν κορυφωθεί συγκεκριμένα Ελλάδα. Με άλλα λόγια καταρρίπτεται η θεωρία που περιγράφει ότι η ελληνική κρίση ήταν η αρχή της κατάρρευσης του συνόλου της ΕΕ. Για την σωστή αντιμετώπιση του προβλήματος η Ε.Ε. έκανε μεταρρυθμίσεις και προσπάθησε να δημιουργήσει μια κοινή πολιτικοοικονομική στρατηγική ώστε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της παγκόσμια κρίσης και ιδιαίτερα στις αδύναμες χώρες. Μέχρι τότε δεν είχε φανεί στην Ελλάδα το πραγματικό πρόβλημα και ως έδειχναν οι αριθμοί το αντίθετο. Ούτως ή άλλως οι οίκοι αξιολόγησης, μέχρι το 2008, είχαν

αξιολόγηση σαν φερέγγυα την ελληνική οικονομία . Για Παράδειγμα ο οίκος Fitch είχε αποδώσει τον βαθμό A για την Ελλάδα δηλαδή υψηλή πιστοληπτική ικανότητα .

Τα περισσότερα δεδομένα άλλαξαν το 2009 και τα χρόνια που ακολούθησαν. Τότε φανερώθηκαν οι αδυναμίες τις Ελληνικής Οικονομίας (δημόσιο χρέος , μη επενδυτικό πλάνο κλπ.) . Ο συνδυασμός του φαινομένου αυτού μαζί με το ξέσπασμα της παγκόσμιας κρίσης συνολικότερα, ήτανε καταστροφικός και κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί τι θα ακολουθούσε.

Τα πρώτα σημάδια προβληματικής οικονομίας στην Ελλάδα έκαναν την εμφάνιση τους από το 2000 , με αυξημένη συσσώρευση χρέους από τα ελλείμματα των προηγούμενων ετών και τους αυξανόμενους τόκους των δανείων που είχαν οι ελληνικές κυβερνήσεις. Τέλος αξίζει να αναφερθεί ότι τα δημοσιονομικά ελλείμματα της Ελλάδας αυξήθηκαν το 2008 με σε σχέση με το 2010 καθώς και τα επιτόκια για το δημόσιο και το ιδιωτικό χρέος σημείωσαν σημαντική αύξηση δημιουργώντας προβλήματα στις αποπληρωμές τους. Επιπροσθέτως στις 24 Απριλίου 2010 η ελληνική κυβέρνηση ζήτησε την ενεργοποίηση του δανεισμού δανειακής στήριξης εκ μέρους της ΕΕ και του ΔΝΤ . Η στήριξη που δόθηκε στον Ελληνικό κράτος δεν έγινε με την μορφή άμεσης χρηματοδότησης αλλά με μορφή δανεισμού . Αυτό κατάφερε να μεγαλώσει περισσότερο το χρέος αντί να το συρρικνώσει. Αυτό ανάγκαζε το κράτος σε έναν φαύλο κύκλο επιπλέον δανειακής στήριξης .Το μνημόνιο δημιουργήθηκε για να στηρίξει την Ελληνική οικονομία αλλά πιο πολύ λειτούργησε αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των εξοφλήσεων των τόκο-χρεολυσιών αποτρέποντας τη χρεοκοπία χωρίς να προστατεύει την οικονομία και το κοινωνικό κράτος .

Άξιο αναφορά αποτελεί το γεγονός ότι η Ελλάδα από το 2000 μέχρι σήμερα δίνει κατά μέσο όρο σε τόκους 10 δισεκατομμύρια. Είναι γνωστό ότι ο κλάδος των τραπεζών έπαιξε σημαντικό ρόλο στην οικονομική κρίση λόγω της έλλειψης ρευστότητας του. Το 2010 και μέχρι τα τέλη του 2016 λόγω φόβου πτώχευσης και μη εμπιστοσύνης στις τράπεζες ακολούθησε μαζική ανάληψη καταθέσεων 130 δις ευρώ. Αυτό επηρέασε τις τράπεζες να προβούν σε διαδικασίες λήψης πακέτων στήριξης ώστε να είναι επαρκή η ρευστότητα και τα αποθεματικά διαθέσιμα τους . Με στενή επίβλεψη από το την Ε.Κ.Τ. και το Δ.Ν.Τ. προσπαθούν να διαμορφώσουν ένα ικανοποιητικό τραπεζικό σύστημα που να είναι ασφαλές και βιώσιμο .

Παράλληλα η Ελληνική Κυβέρνηση ακολουθεί ένα πρόγραμμα λιτότητας για να καταφέρει να διαφύγει από την κρίση που διανύει .

Φαίνεται όμως ότι έχουν περάσει 7 χρόνια σκληρής προσπάθειας από όλους τους φορείς και τους πολίτες αλλά ακόμα δεν έχει δοθεί τέλος στην κρίση ενώ παράλληλα άλλες οικονομίες κατάφεραν να ανακάμψουν πιο γρήγορα.

2.4 Τα αίτια της Οικονομικής Κρίσης

Κάνοντας μια αναδρομή στο Ελληνικό Δημόσιο χρέος από την αρχή του 1980, διαπιστώνουμε ότι υπήρχε αύξηση στο δημόσιο έλλειμμα σε ποσοστό 8% του ΑΕΠ . ενώ το δημόσιο χρέος βρίσκεται στο 26% του ΑΕΠ. Δέκα χρόνια μετά το ποσοστό του δημοσίου χρέους σε σχέση με το ΑΕΠ εκτινάσσεται σε 71%. Αυτό μας δείχνει ότι 20 χρόνια πριν ξεσπάσει η κρίση στην ελληνική οικονομία, το δημόσιο χρέος δεν αντιμετωπίστηκε αποτελεσματικά από της εκάστοτε κυβερνήσεις . Αντίθετα αυτό εξαπλώθηκε, με κορύφωση το 2009 που το δημόσιο χρέος φτάνει το 115 % σε ποσοστό του ΑΕΠ. Παρότι τα στοιχεία αυτά ήταν προσβάσιμα κανείς δεν κατάφερε να αξιολογήσει την κατάσταση όπως έπρεπε. Είναι κοινά αποδεκτό ότι τα προβλήματα της Ελλάδος δεν λύθηκαν με αποτελεσματικό , δομημένο και οργανωμένο τρόπο.

Αυτό αποδείχτηκε από το γεγονός ότι τα προβλήματα που ταλάντευαν την ελληνική οικονομία ήταν βαθύτερα από της άλλες χώρες που ξεκίνησαν να ανακάμπτουν πιο γρήγορα. Κατά γενική άποψη βασικό αίτιο υπήρξε η κακή οικονομική διαχείριση των υπαρχόντων πόρων και στην συνέχεια των δανειζομένων από την ΕΚΤ. Ταυτόχρονα κυριαρχούσε η πολιτική αβεβαιότητα , αφού μέσα σε μια εξαετία η Ελλάδα άλλαξε 3 κυβερνήσεις. Αυτή η πολιτική αστάθεια απέδωσε μειονέκτημα σε οποιαδήποτε διαπραγμάτευση με τους δανειστές και μείωση των επενδύσεων.

Με δεδομένα τα παραπάνω δεν εκπλήσσει το γεγονός ότι υπήρχαν και άλλα προβλήματα που με το πέρασ του χρόνου οξύνονταν αντί να αμβλύνονται όπως για παράδειγμα οι υψηλοί μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων που δεν ταυτίζονταν με την παραγωγικότητα τους.

Παράλληλα η συνεχής μαζική φοροδιαφυγή συνεχίστηκε χωρίς να παρθούν τα κατάλληλα μέτρα και εν τέλει δημιουργήθηκε μια αύξηση της πιστωτικής επέκτασης . Τα πρώτα σημάδια προβληματικής οικονομίας της Ελλάδος φάνηκαν από το 2000 , με αυξημένη συσσώρευση

χρέους από τα ελλείμματα των προηγούμενων ετών και τους αυξανόμενους τόκους των δανείων που χρωστούσε η χώρα . Από το 2001 που εντάχθηκε η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), δεν ακολούθησε η ελληνική κυβέρνηση την κοινή στρατηγική όπως έκαναν οι άλλες χώρες που ήταν ενταγμένες . Στην περίπτωση αυτή δεν έκανε αυτά που είχαν συμφωνηθεί ,όπως για παράδειγμα η μείωση των κυβερνητικών δαπανών.

Φυσικά πολύ μεγάλο αίτιο αποτέλεσε και η εξάπλωση των στεγαστικών δανείων υψηλού κινδύνου, (από το 9% των συνολικών στεγαστικών το 2003 πήγε στο 24% το 2007) . Στην περίπτωση αυτή υπήρξε μια τεράστια πιστωτική επέκταση σε κατηγορίες ιδιωτών χωρίς να έχουν της προαπαιτούμενες εγγυήσεις για να δανειστούν (ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια υψηλού κινδύνου) . Με αυτόν τον τρόπο οι τράπεζες μετέφεραν το ρίσκο από τους ισολογισμούς τους στους ιδιώτες και τους επενδυτές μέσω τιτλοποιήσεων . Εύκολα μπορεί να συμπεράνει κανείς ότι έγινε μια συσσωρευμένη “φούσκα” στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων που δεν υπήρχε τρόπος να αποπληρωθούν . Βέβαια άρχισαν να αυξάνονται οι τιμές των σπιτιών κάθε χρόνο που περνούσε με αποτέλεσμα να μην μπορούν να επαναπωληθούν λόγω της έλλειψης ρευστότητας. Αυτό συνέβη αρχικά επειδή τα επιτόκια δανεισμού ήταν χαμηλά (κυρίως το 2000-2010) , δίνοντας κίνητρο στους καταναλωτές να δεσμεύονται σε στεγαστικά δάνεια για αγορά ακινήτων και τέλος επειδή κυριαρχούσε ο δανεισμός χωρίς την υποχρέωση εγγυήσεων.

Η παροχή στεγαστικών δανείων σε ανθρώπους οι οποίοι ήταν αδύνατο να τα αποπληρώσουν, αύξησε τόσο πολύ τη ζήτηση στα ακίνητα, που έκανε την τιμή τους να εκτιναχθεί στα ύψη – απολύτως δυσανάλογα σε σχέση με την πραγματική τους αξία . Μόλις ξεκίνησαν αργότερα να πέφτουν η τιμές των ακινήτων , τα σπίτια δεν μπορούσαν να πουληθούν λόγω της έλλειψης ρευστότητας και έτσι αυξήθηκαν και η αθετήσεις πληρωμών.

Συμπερασματικά καταλήγουμε στο ότι τα αίτια της οικονομικής κρίσης είναι ποικίλα και σχετίζονται με δύο παράγοντες. Από την μια τους λανθασμένους χειρισμούς από μεριάς ελληνικής κυβέρνησης και από την άλλη τις μεθοδεύσεις από μεριάς ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Πηγή Εικόνας: <http://www.matrix24.gr/2017/11/chrmatistirio-stis-72167-monades-o-genikos-diktis-timon/>

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

3.1 Εισαγωγή

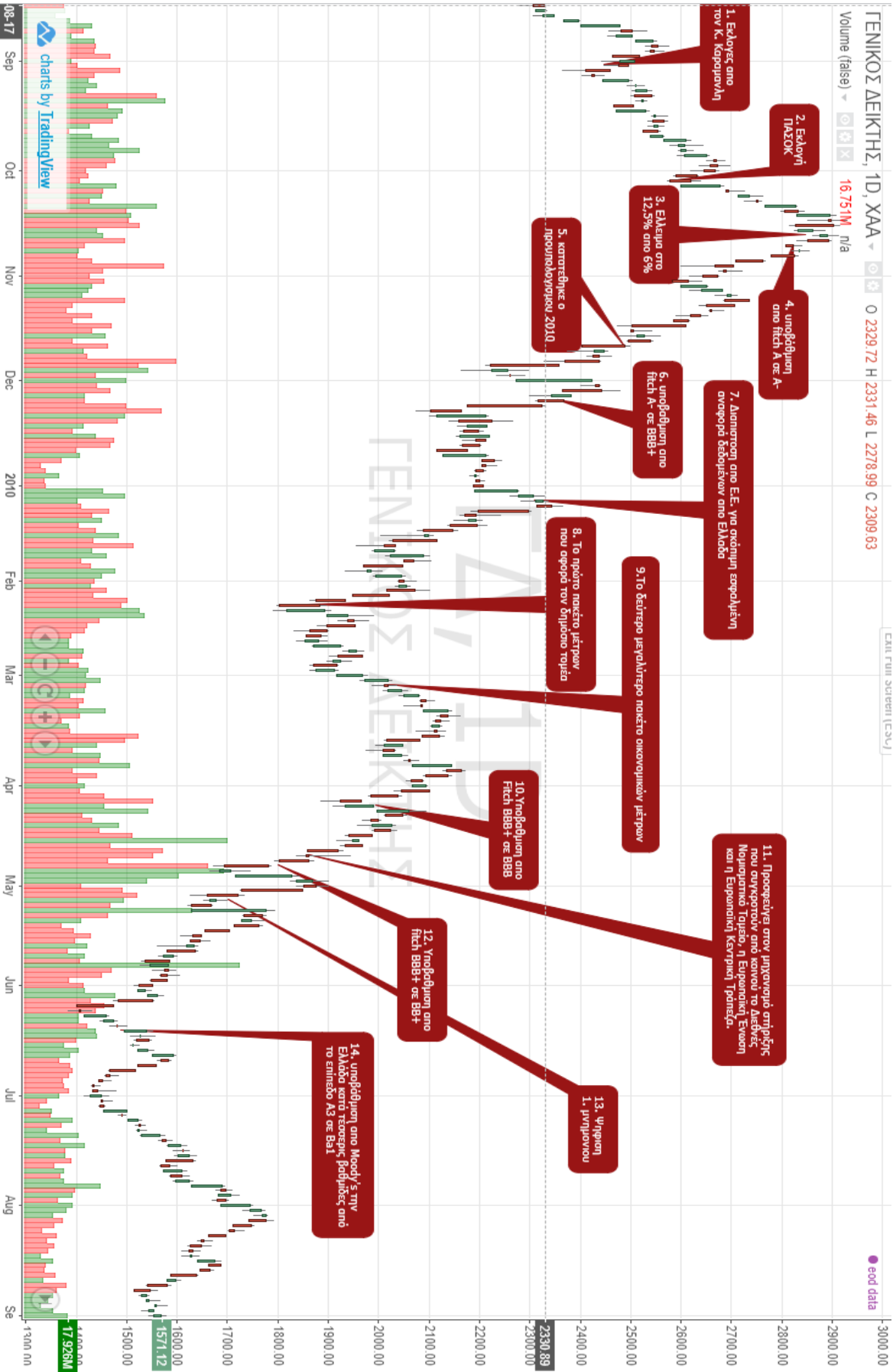
Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστούν σε μορφή διαγραμμάτων η πορεία του γενικού δείκτη του ΧΑΑ. Η διαδικασία περιλαμβάνει την χρησιμοποίηση της διαδικτυακής εφαρμογής Trading View στην οποία η πρόσβαση πραγματοποιείται ως εξής : στον διαδικτυακό τόπο του Capital.gr επιλέγουμε τον “ΓΕΝΙΚΟ ΔΕΙΚΤΗ” , στην συνέχεια επιλέγουμε “ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ “ και τέλος επιλέγουμε “ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ”. Στο σημείο αυτό δίνεται η δυνατότητα στον επισκέπτη να επεξεργαστεί και να διαχειριστεί τα σημεία στο γράφημα με μια πληθώρα επιλογών. Στόχος είναι η εύρεση των ημερομηνιών πάνω στο διάγραμμα της πορείας του γενικού δείκτη και η καταγραφή των στοιχείων στα σημεία αυτά (μονάδες και τζίρος). Στην συνέχεια ακολουθεί η καταγραφή των στοιχείων και τέλος μια προσπάθεια αναφοράς των αιτιών που προκάλεσαν τις διάφορες αυξομειώσεις του ΓΔ.

The screenshot shows the top navigation bar of the Capital.gr website. It includes a home icon and several menu items: ΕΙΔΗΣΕΙΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΔΙΕΘΝΗ, ΑΡΘΡΑ, ΜΕΤΟΧΕΣ, ΤΑΧ, FOREX, and ΑΓΟΡΕΣ. Below the navigation bar are logos for Forbes, Capital.gr, and BloombergView, with the text 'Αποκλειστική Συνεργασία' (Exclusive Partnership) on either side. A secondary navigation bar lists various categories: Forum, Forbes, Bloomberg, Auto, Health, Tech, WebTV, Αφιέρωματα, Real Estate, Κύπρος, and Είσοδος - Εγγραφή. A market data ticker displays the following information: DAX 13.183,53 +0,46%, CAC 5.427,19 +0,75%, Dow Jones 24.504,80 +0,49%, Nikkei 22.866,17 -0,32%, EUR / USD 1,17410, EUR / CHF 1,16401. A search bar is visible on the left, and the main market data shows 'ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ: 17:14 738,44 0,00% -0,03 Τζίρος: 30,83 εκ. €'.

[Η ιστοσελίδα του capital.gr 12/12/2017 _ 21:40]

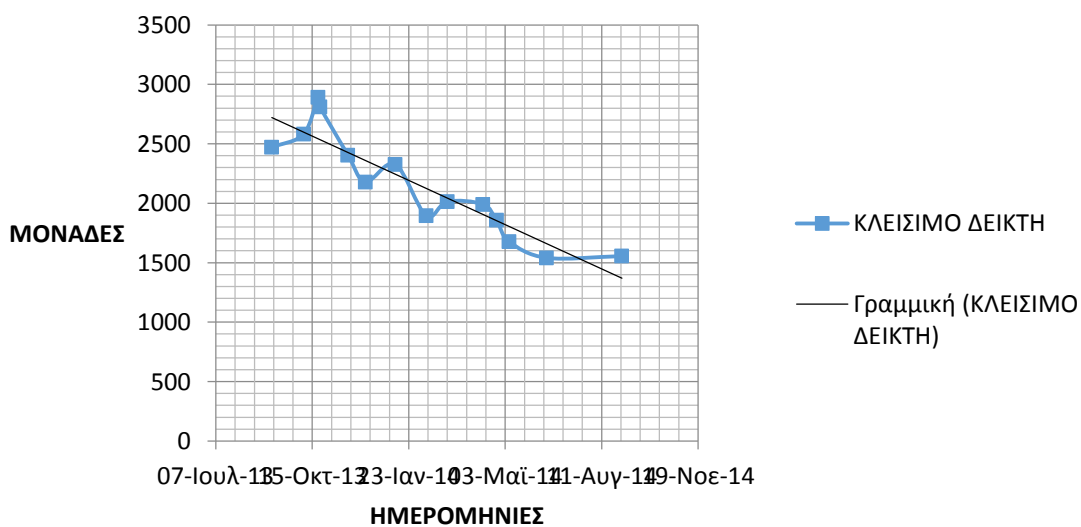
3.2 Έτη : 2009-2010

Στο σημείο αυτό θα τοποθετηθούν πάνω στον Γενικό δείκτη τιμών τα πιο σημαντικά γεγονότα κατά το διάστημα 2009-2010. Σύμφωνα με το διάγραμμα:

Στην συνέχεια ακολουθεί πίνακας με τις τιμές κλεισίματος του δείκτη ανά γεγονός και το σχετικό γράφημα :

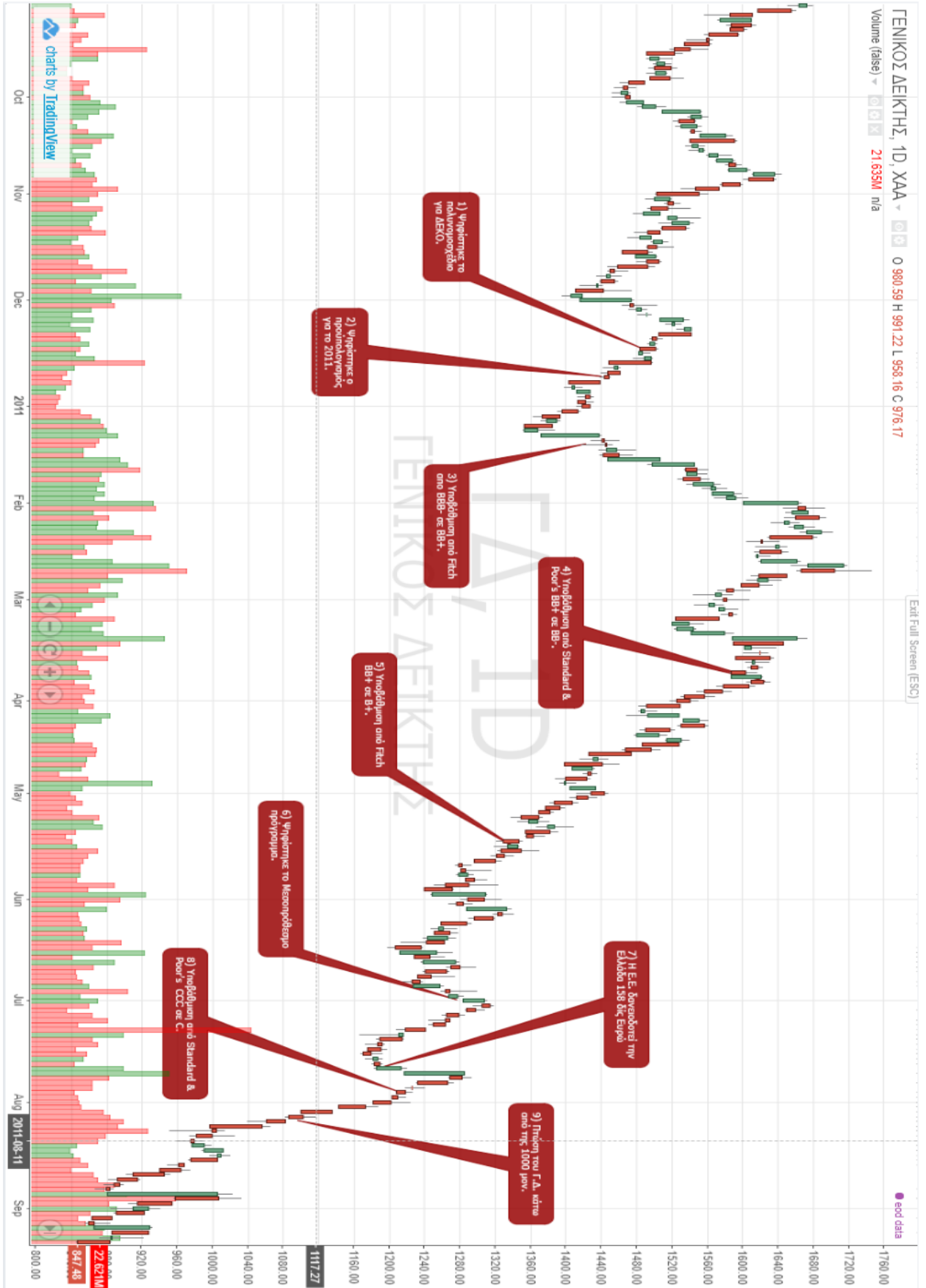
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΔΕΙΚΤΗ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 2 Σεπτεμβρίου 2009
2-Σεπ-09	2470,98	-
5-Οκτ-09	2581,07	110,09
20-Οκτ-09	2892,82	421,84
22-Οκτ-09	2811,26	340,28
20-Νοε-09	2405,61	-65,37
8-Δεκ-09	2178,7	-292,28
8-Ιαν-10	2327,57	-143,41
9-Φεβ-10	1895,96	-575,02
3-Μαρ-10	2014,55	-456,43
9-Απρ-10	1991,22	-479,76
23-Απρ-10	1857,96	-613,02
6-Μαΐ-10	1678,42	-792,56
14-Ιουν-10	1540,69	-930,29
31-Αυγ-10	1555,41	-915,57

Συμπερασματικά: Ο δείκτης έφτασε στο υψηλότερο σημείο (**2892 μονάδες**) στις 2 Οκτώβρη το 2009 και στο τέλος του δείγματός έφτασε τις **1555 μονάδες** (31/8/2010). Η τεράστια αυτή πτώση (1330 μονάδες) που υπέστη ο δείκτης, μέσα σε ένα χρόνο, οδήγησε στο να χαθεί το 50% του τζίρου του. Οι αυξομειώσεις που υπέστη ο δείκτης οφείλονται κυρίως στην έντονη πολιτική αβεβαιότητα, στις αρνητικές αξιολογήσεις των οίκων αξιολόγησης (από A σε BB+), στην σταδιακή απομάκρυνση των επενδυτών και την ψήφιση του πρώτου μνημονίου που επέφερε την πολιτική λιτότητας στην χώρα. Αναμφίβολα τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν είναι εξαιρετικά εντυπωσιακά αφού όλα αυτά τα προβλήματα έγιναν γνωστά και προεξοφλήθηκαν πάνω στον δείκτη πάρα πολύ γρήγορα και έντονα. Ακόμα περισσότερο προβληματισμό προκαλεί η μη σωστή ενημέρωση - ή καλύτερα- ο μη έγκαιρος εντοπισμός των προβλημάτων.

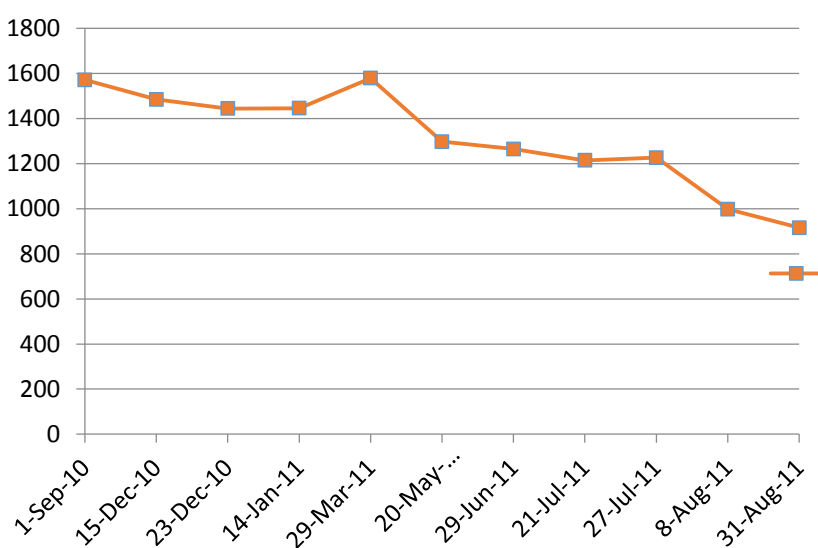
3.3 Έτη : 2010-2011

Στο σημείο αυτό τοποθετηθούν πάνω στον Γενικό δείκτη τιμών τα πιο σημαντικά γεγονότα κατά το διάστημα 2010-2011. Σύμφωνα με το διάγραμμα:

Στην συνέχεια ακολουθεί πίνακας με τις τιμές κλεισίματος του δείκτη ανά γεγονός και το σχετικό γράφημα :

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΔΕΙΚΤΗ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 1 Σεπτεμβρίου 2010	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 2 Σεπτεμβρίου 2009
01-09-10	1571.12	-	-899.86
15-Dec-10	1484.99	86.13	-985.99
23-Dec-10	1444.19	-126.93	-1026.79
14-Jan-11	1445.86	-125.26	-1025.12
29-Mar-11	1579.5	8.38	-891.48
20-May-11	1297.36	-273.76	-1173.62
29-Jun-11	1264.85	-306.27	-1206.13
21-Jul-11	1214.42	356.7	-1256.56
27-Jul-11	1226.42	-344.7	-1244.56
08-Aug-11	998.24	-572.88	-1472.74
31-Aug-11	915.99	-655.13	-1554.99

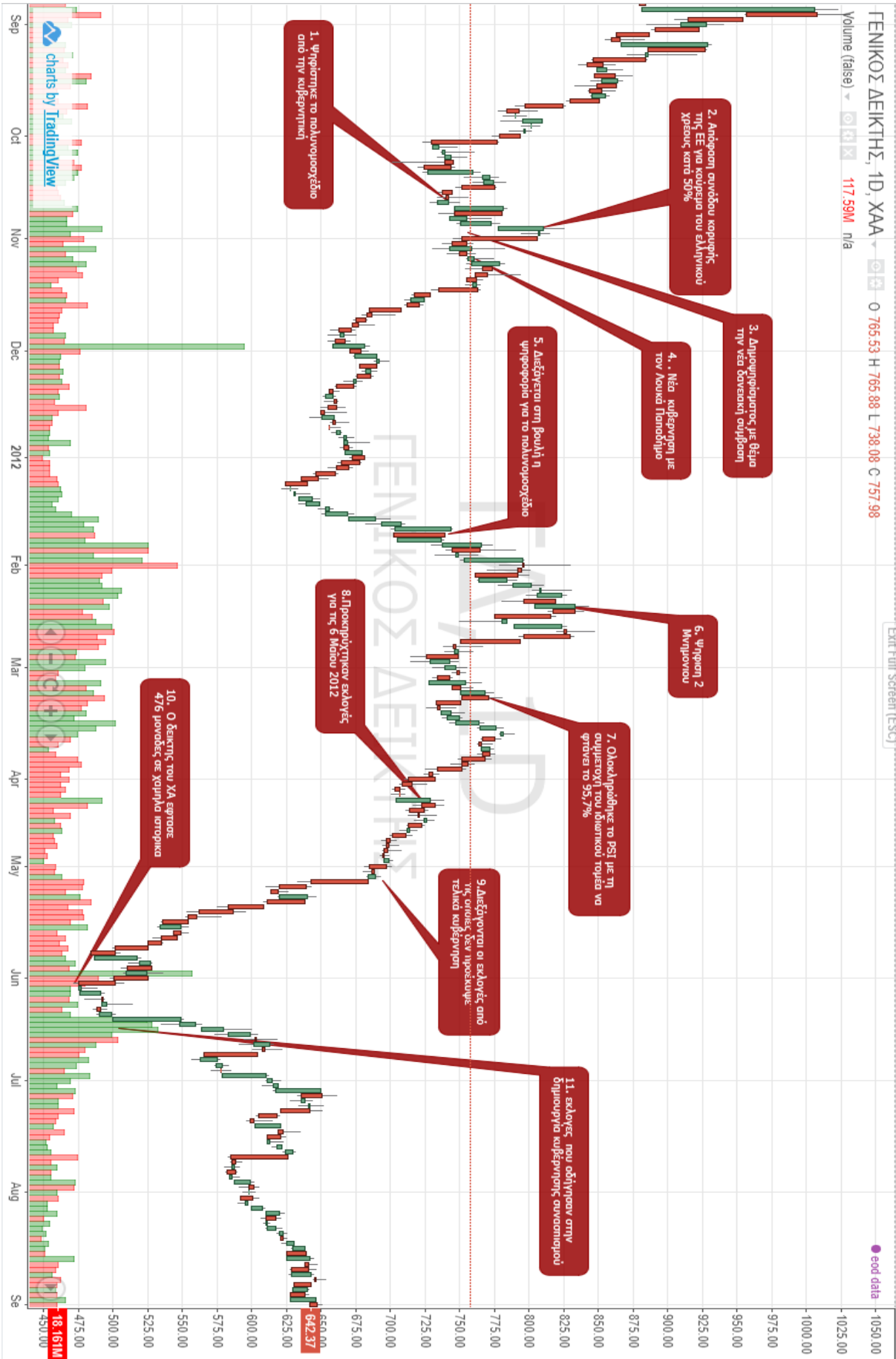

Συμπερασματικά:

Στις **31 Αυγούστου 2011** τελειώνει το δήγμα της ενότητας με τον γενικό δείκτη να βρίσκεται στις **915,98 μονάδες**. Παρατηρούμε μια μείωση 655 μονάδες σε σχέση με τον Σεπτέμβρη του 2010. Οι μεγαλύτερες μειώσεις επήλθαν από τις αρνητικές αξιολογήσεις της ελληνικής οικονομίας από τους οίκους αξιολόγησης. Παράλληλα η κυβέρνησή προσπαθώντας να ισοσκελίσει της δαπάνες της με τα έσοδα της κάνει μεγάλες περικοπές που επηρεάζουν το εισόδημα του πληθυσμού και τα κεφάλαια διαθέσιμα προς επένδυση. Τέλος με την μείωση της ρευστότητας ,και πολλούς επιχειρηματίες και ιδιώτες να στρέφουν τις αποταμιεύσεις τους στο εξωτερικό ,αποδυναμώνεται το τραπεζικό σύστημα. Όλα αυτά τα γεγονότα επιφέρουν τεράστια μείωση στις επενδύσεις (λόγω του υψηλού ρίσκου) και κατά συνέπεια στον ΓΔ.

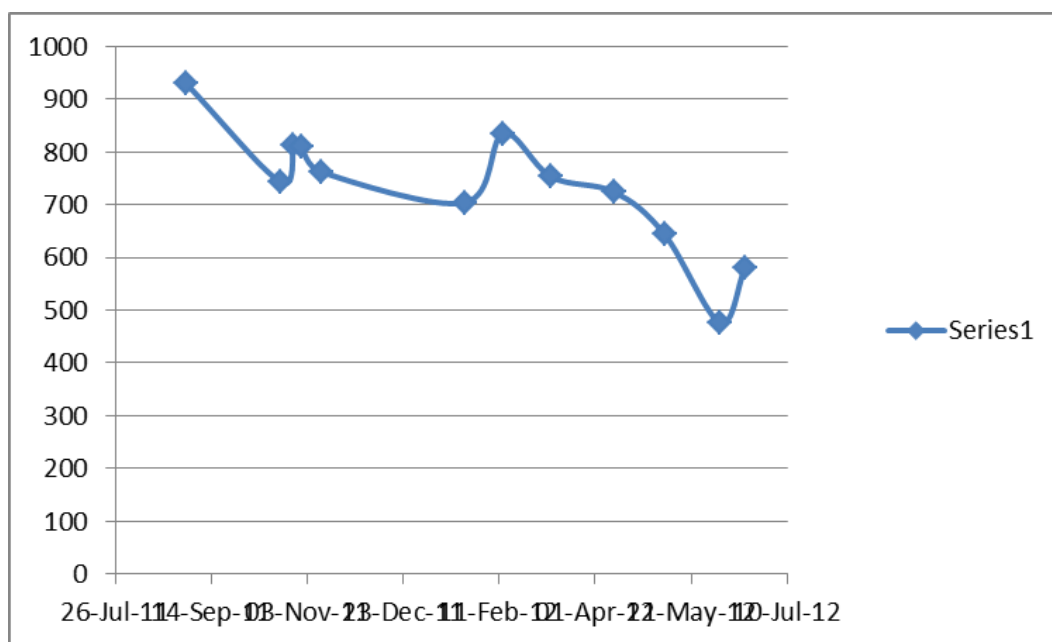
3.4 Έτη : 2011-2012

Στο σημείο αυτό τοποθετηθούν πάνω στον Γενικό δείκτη τιμών τα πιο σημαντικά γεγονότα κατά το διάστημα 2011-2012. Σύμφωνα με το διάγραμμα:

Στην συνέχεια ακολουθεί πίνακας με τις τιμές κλεισίματος του δείκτη ανά γεγονός και το σχετικό γράφημα :

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΔΕΙΚΤΗ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 1 Σεπτεμβρίου 2011	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 2 Σεπτεμβρίου 2009
01-Sep-11	928.86	-	-1542.12
20-Oct-11	742.76	-186.1	-1728.22
27-Oct-11	811.11	-117.75	-1659.87
31-Oct-11	808.58	-120.28	-1662.4
10-Nov-11	762.23	-166.63	-1708.75
24-Jan-12	703.44	-225.42	-1767.54
13-Feb-12	834.41	-94.45	-1636.57
09-Mar-12	752.35	-176.51	-1718.63
11-Apr-12	723.61	-205.25	-1747.37
07-May-12	643.87	-284.99	-1827.11
05-Jun-12	476.36	-452.5	-1994.62
18-IouV-12	580.67	-348.19	-1890.31

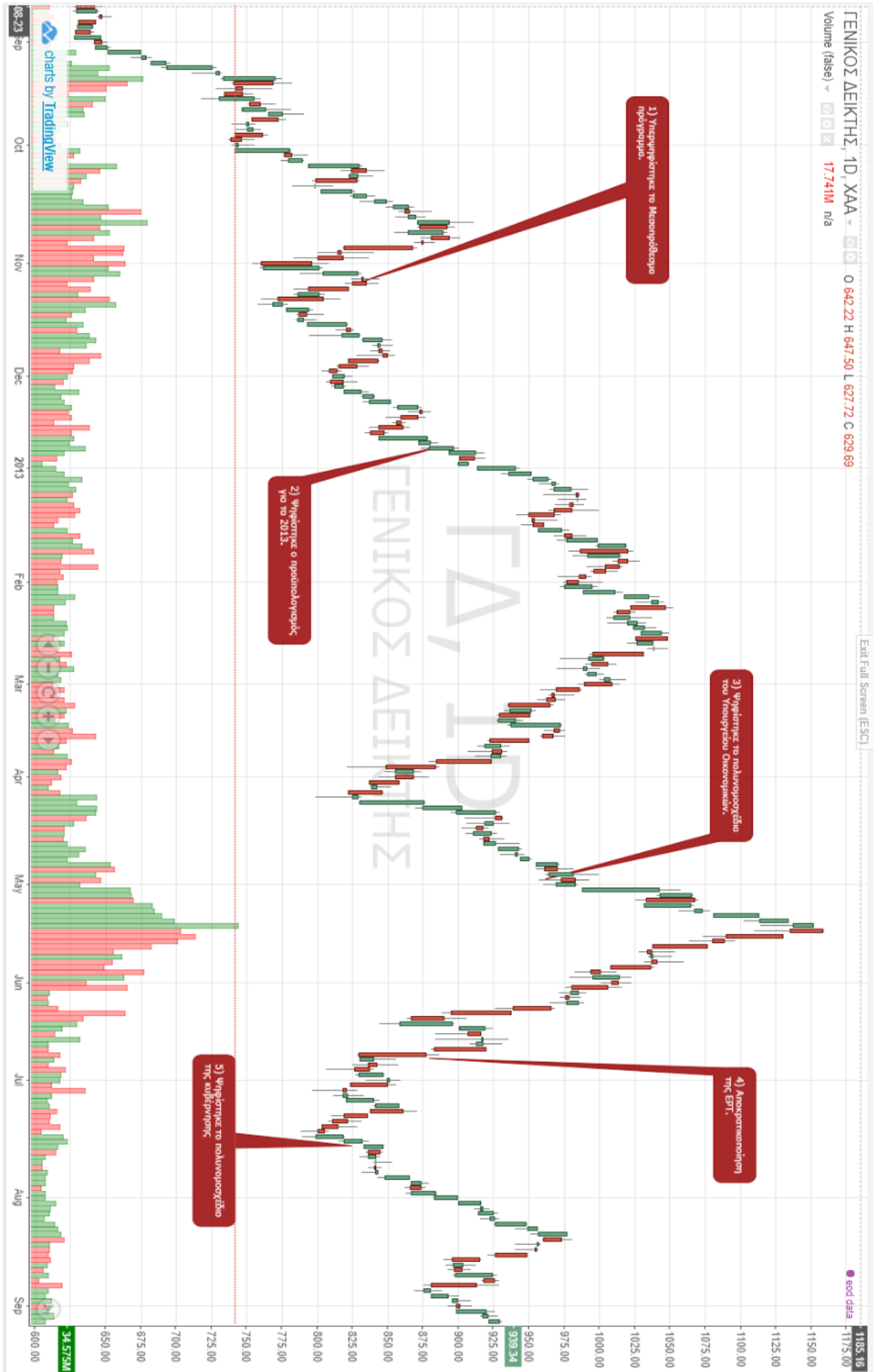

Συμπερασματικά:

Στις 31 Αυγούστου ο γενικός δείκτης βρίσκεται στις **646 μονάδες**. Η τεράστια αυτή πτώση οφείλεται κυρίως στην απομάκρυνση των επενδυτών που επηρεάστηκαν από την κακή οικονομική κατάσταση της χώρας. Επίσης εκείνο το διάστημα έγινε μια σύσταση Κυβέρνησης με την συμμετοχή της Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ σε μια προσπάθεια συσπείρωσης. Επιπλέον η χρονιά σηματοδοτείται από την ψήφιση του δεύτερου μνημονίου που περιελάμβανε σκληρά μέτρα περιοριστικής νομισματικής πολιτικής. Είναι γεγονός ότι η Ελληνική Οικονομία έχει τεράστια πολιτικοοικονομικά προβλήματα που πρέπει να διορθωθούν γρήγορα και με σωστά βήματα άμα θέλει να αποφύγει την πτώχευση η έξοδο από την Ε.Ε.. Οι 476 μονάδες που έφτασε ο γενικός δείκτης (όπως φαίνεται και στο διάγραμμα) είναι σημάδι πως η χώρα βρίσκεται κοντά σε ένα πιστωτικό γεγονός. Με όλα αυτά τα γεγονότα αυξήθηκε πάρα πολύ το ρίσκο για επένδυση στην Ελλάδα. Φαίνεται ξεκάθαρα για πιο λόγο απομακρύνθηκαν πολλοί από τους επενδυτές από το Χ.Α.Α. και έφτασε σε αυτά τα επίπεδα ο δείκτης.

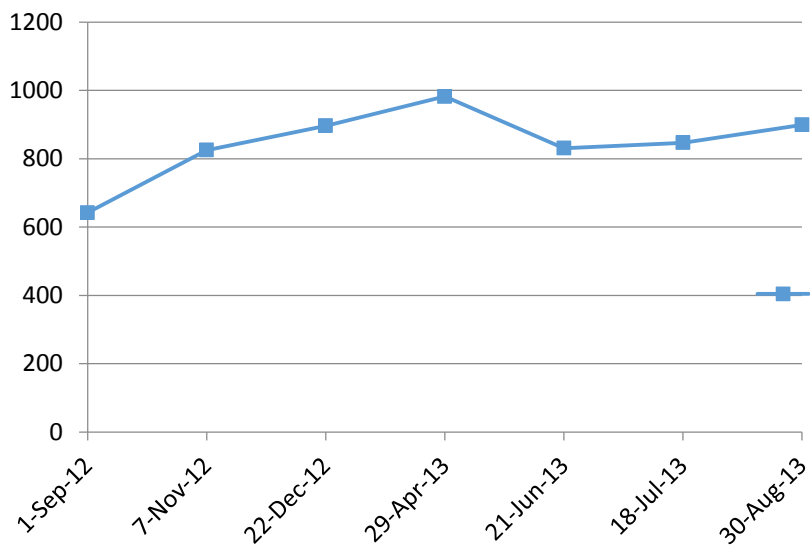
3.5 Έτη : 2012-2013

Στο σημείο αυτό τοποθετηθούν πάνω στον Γενικό δείκτη τιμών τα πιο σημαντικά γεγονότα κατά το διάστημα 2012-2013. Σύμφωνα με το διάγραμμα:

Στην συνέχεια ακολουθεί πίνακας με τις τιμές κλεισίματος του δείκτη ανά γεγονός και το σχετικό γράφημα :

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΔΕΙΚΤΗ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 1 Σεπτεμβρίου 2012	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 2 Σεπτεμβρίου 2009
03-Sep-12	642.15	-	-1828.83
07-Nov-12	825.31	183.16	-1645.67
22-Dec-12	896.72	254.57	-1574.26
29-Apr-13	982.42	340.27	-1488.56
21-Jun-13	830.76	188.61	-1640.22
18-Jul-13	846.82	204.67	-1624.16
30-Aug-13	899.34	257.19	-1571.64

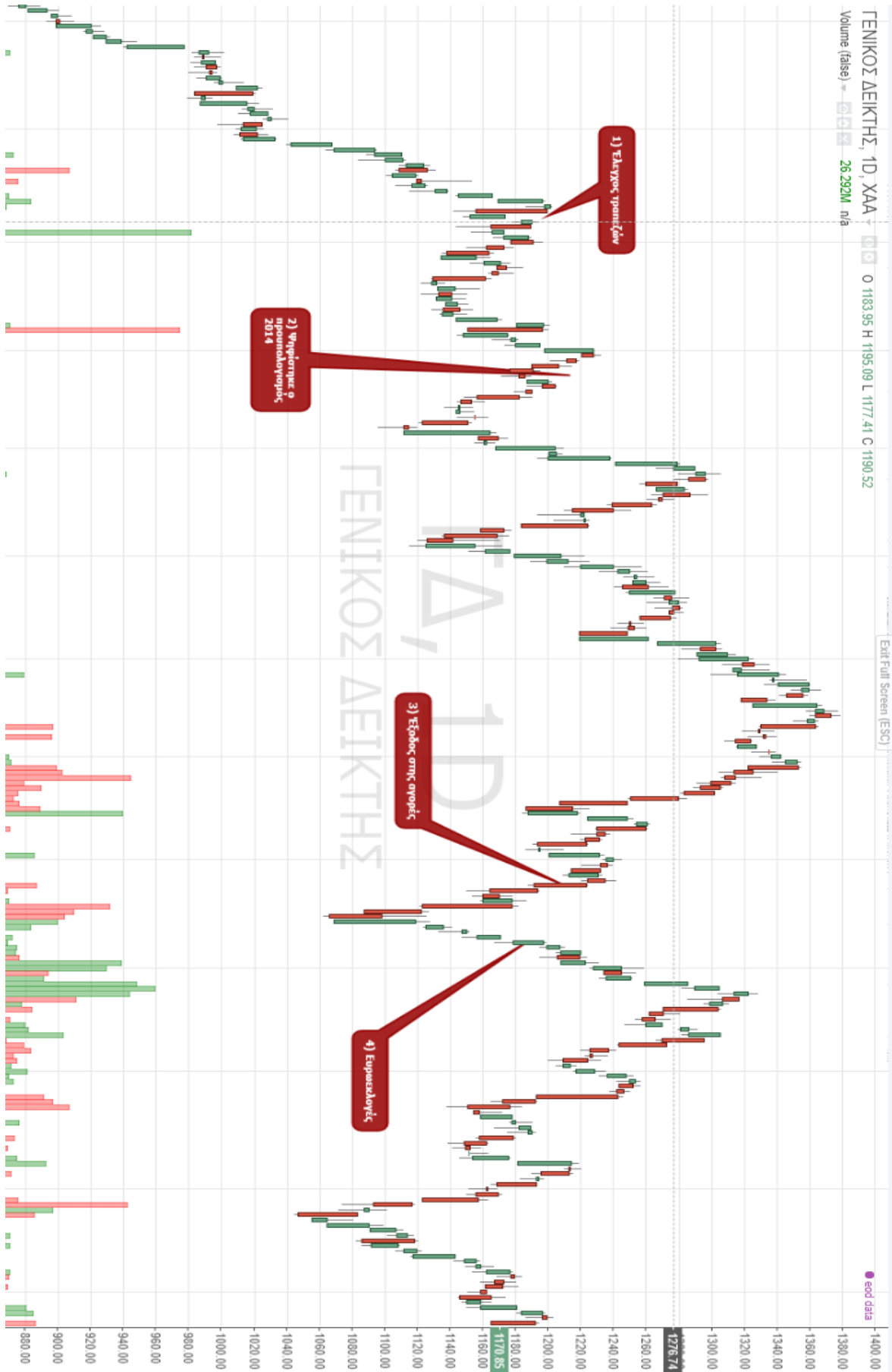

Συμπερασματικά:

Στις 30 Αυγούστου 2012 ο γενικός δείκτης βρίσκεται στις **899 μονάδες**. Μπορεί κανείς να αναγνωρίσει ότι οι αυξομειώσεις του δείκτη ευθύνονταν κατά κύριο λόγο στα μέτρα λιτότητας που έλαβε η Ελλάδα ακολουθώντας τις επιταγές της Τρόικα για ωφέλειες από μειώσεις δαπανών και δανειοδότηση. Βραχυχρόνια δεν φαίνονται τα θετικά αποτελέσματα από τα έσοδα των μειώσεων των δαπανών. Αυτό που παρατηρείται είναι η δημιουργία προβλήματος στους πολίτες που δυσανασχετούν με τα σκληρά μέτρα βλέποντας να μειώνονται οι εισφορές τους. Μακροχρόνια όμως μειώνοντας δραστικά της δαπάνες θεωρείται πως η οικονομία θα επωφεληθεί. Ταυτόχρονα βλέποντας η Τρόικα την Ελληνική Κυβέρνηση να τηρεί τα συμφωνημένα μαζί με την υποτίμηση των μετοχών έκανε τους επενδυτές να ξανά επενδύσουν σε μετοχές του Χ.Α.Α.

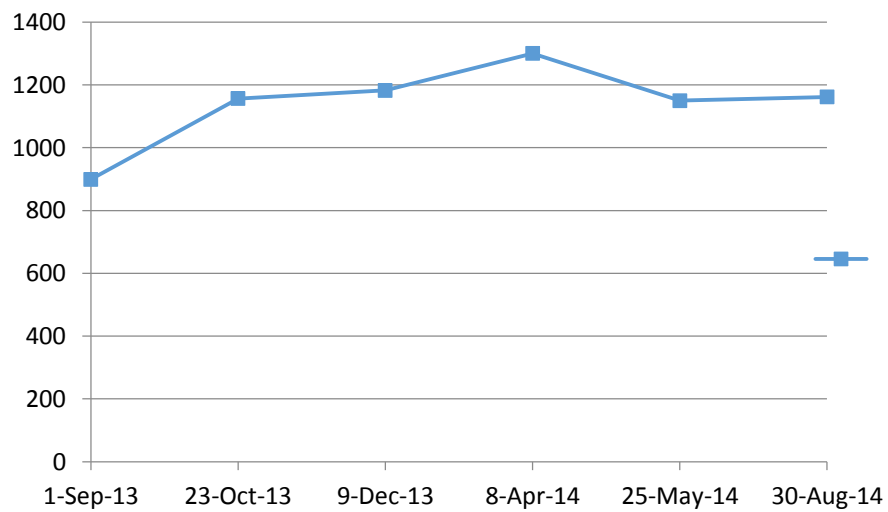
3.6 Έτη : 2013-2014

Στο σημείο αυτό τοποθετηθούν πάνω στον Γενικό δείκτη τιμών τα πιο σημαντικά γεγονότα κατά το διάστημα 2013-2014. Σύμφωνα με το διάγραμμα :

Στην συνέχεια ακολουθεί πίνακας με τις τιμές κλεισίματος του δείκτη ανά γεγονός και το σχετικό γράφημα :

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΔΕΙΚΤΗ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 1 Σεπτεμβρίου 2013	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 2 Σεπτεμβρίου 2009
1-Σεπ-13	899,19	-	-1571,79
23-Οκτ-13	1156,36	257,17	-1314,62
9-Δεκ-13	1182,45	283,26	-1288,53
8-Απρ-14	1300,07	400,88	-1170,91
25-Μαΐ-14	1149,63	250,44	-1321,35
30-Αυγ-14	1161,81	262,62	-1309,17

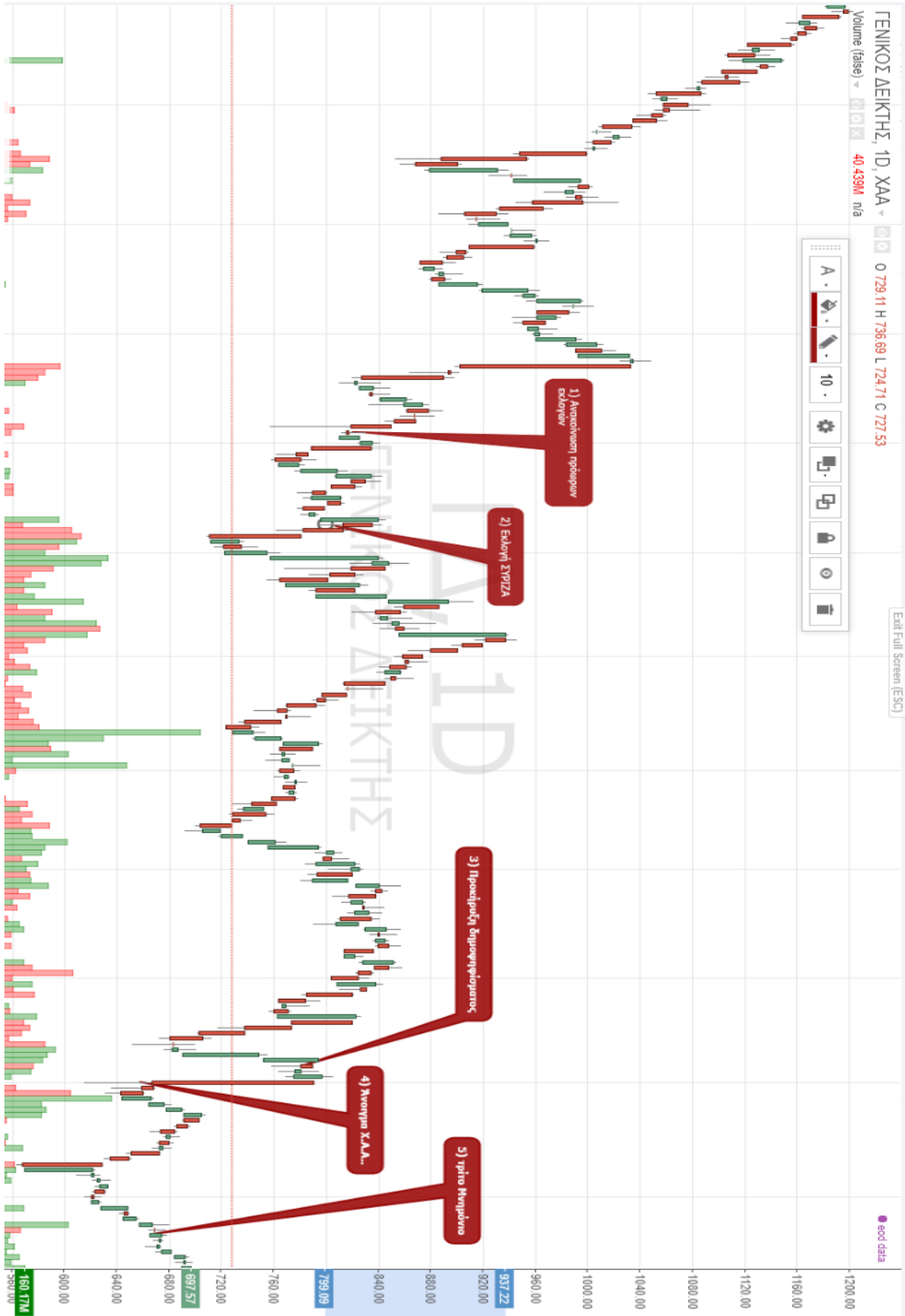

Συμπερασματικά:

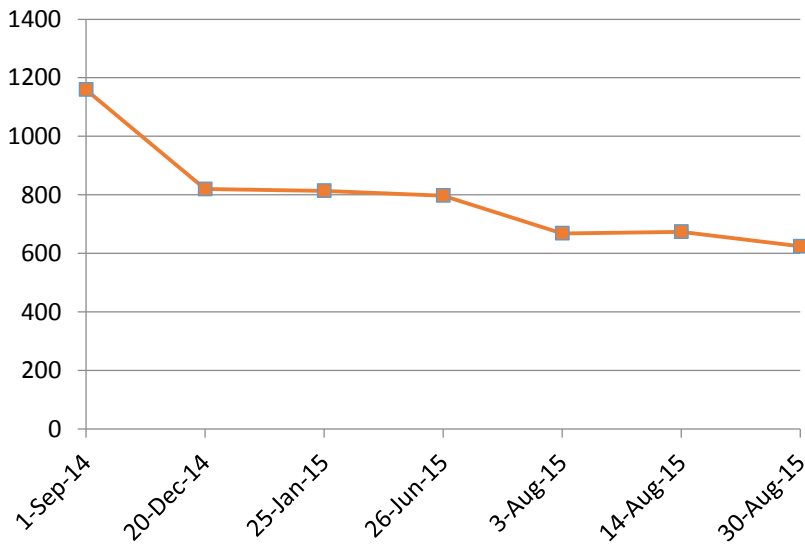
Στις 29 Αυγούστου 2014 ο γενικός δείκτης βρίσκεται στις **1161 μονάδες**. Ισχυροποιώντας τον γενικό δείκτη. Η αύξηση αυτή ήταν μια απόρροια των επιστροφών των επενδυτών στο Χρηματιστήριο επειδή η ελληνική οικονομία θεωρήθηκε ανακάμπτουσα λόγω της καλυτέρευσης των σχέσεων Ελλάδας και ΕΕ, την τήρηση των προαπαιτούμενων και την έξοδο της Ελλάδας στις ξένες αγορές.

3.7 Έτη : 2014-2015

Στο σημείο αυτό τοποθετηθούν πάνω στον Γενικό δείκτη τιμών τα πιο σημαντικά γεγονότα κατά το διάστημα 2014-2015. Σύμφωνα με το διάγραμμα:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΔΕΙΚΤΗ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 1 Σεπτεμβρίου 2014	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 2 Σεπτεμβρίου 2009
1-Σεπ-14	1159,2	-	-1311,78
20-Δεκ-14	819,81	-339,39	-1651,17
25-Ιαν-15	813,55	-345,65	-1657,43
26-Ιουν-15	797,52	-361,68	-1673,46
3-Αυγ-15	668,54	-490,66	-1802,44
14-Αυγ-15	673,93	-485,27	-1797,05
30-Αυγ-15	624,37	-534,83	-1846,61

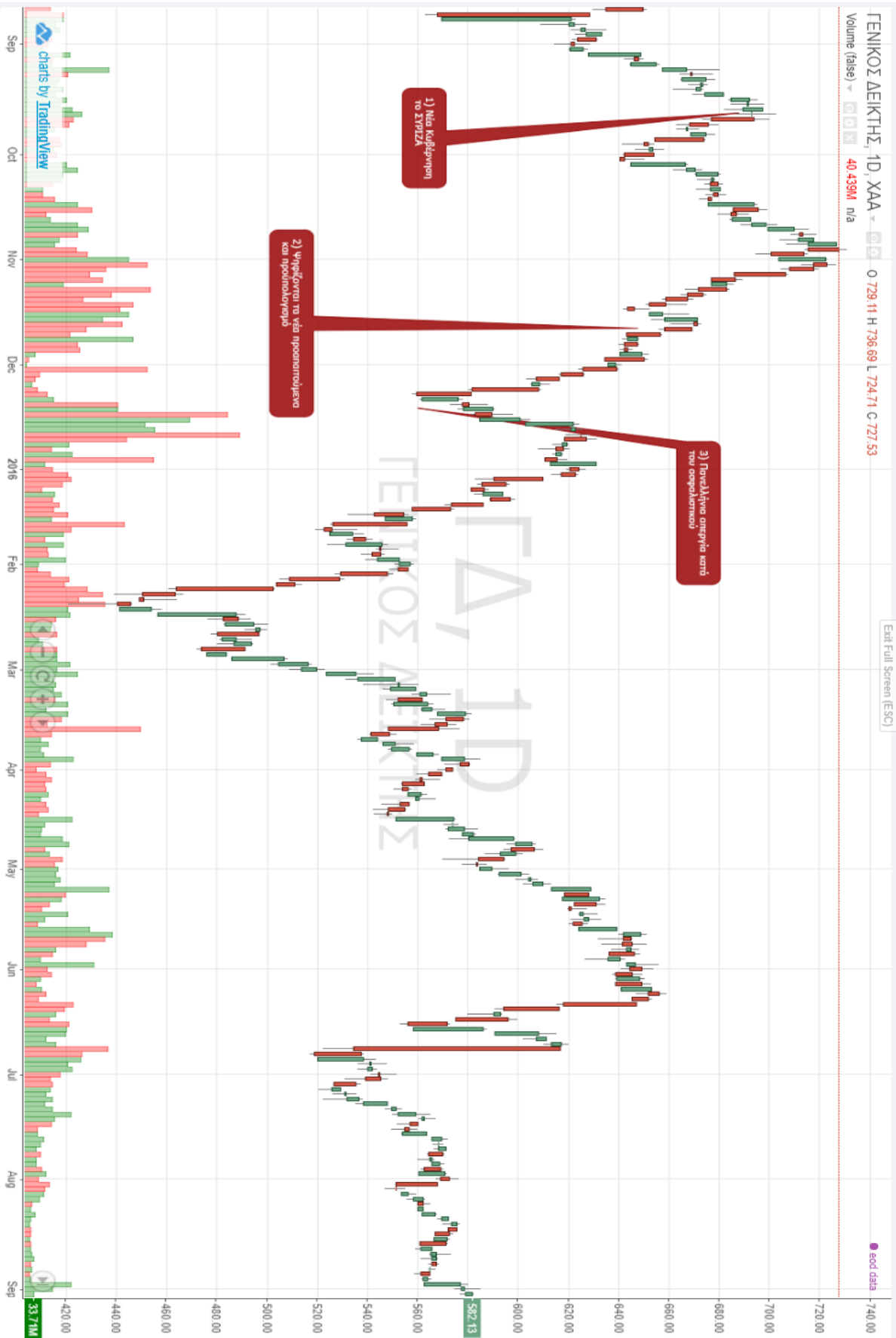

Συμπερασματικά:

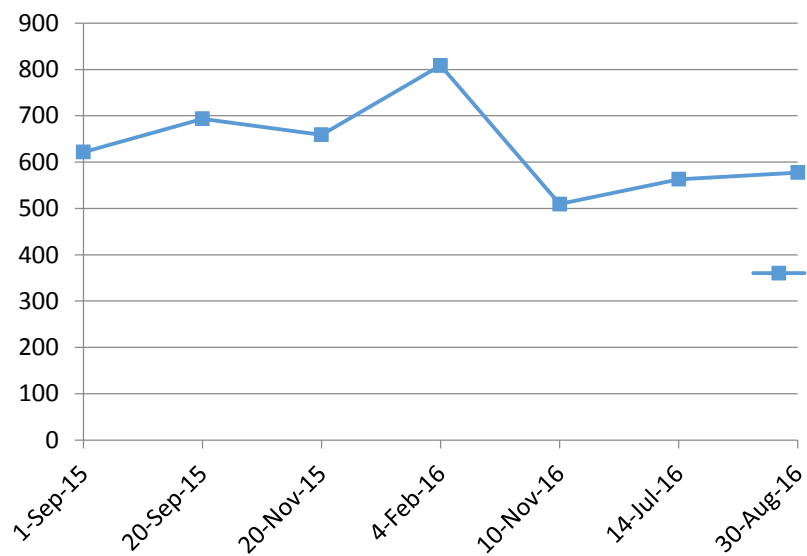
Στις **31 Αυγούστου 2015** ο δείκτης βρίσκεται στις **624 μονάδες**. Αξίζει να αναφερθεί επίσης πως στις 27 Αυγούστου 2015 η Πρόεδρος του Αρείου Πάγου Βασιλική Θάνου ορκίζεται Πρωθυπουργός και γίνεται έτσι η πρώτη γυναίκα σε αυτό το αξίωμα στην Ελλάδα. Η μείωση του δείκτη από την αρχή του δείγματος είναι 500 μονάδες. Αυτή η χρονιά κλονίζετε για άλλη μια φορά σε αυτά τα χρόνια κρίσης με ένα πιστωτικό γεγονός . Φτάνοντας σε ένα πιστωτικό γεγονός βλέπουμε την συνεχόμενη πτώση του γενικού δείκτη του Χ.Α.Α.. Όπως και την μείωσή των ταμειακών αποθεμάτων , κλείσιμο των τραπεζών και επιβολής capital control .Με αυτό τον τρόπο παρατηρούμε την επίδραση της οικονομικής κρίσης με κλείσιμο το Χ.Α.Α. για ένα μήνα και την συνεχή πτώση του που επήλθε από τον άσχημη κατάσταση της Ελληνικής οικονομίας

3.8 Έτη : 2015-2016

Στο σημείο αυτό τοποθετηθούν πάνω στον Γενικό δείκτη τιμών τα πιο σημαντικά γεγονότα κατά το διάστημα 2014-2015. Σύμφωνα με το διάγραμμα:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΔΕΙΚΤΗ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 1 Σεπτεμβρίου 2015	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΕΙΚΤΗ ΑΠΟ 2 Σεπτεμβρίου 2009
1-Σεπ-15	621,57	-	-1849,41
20-Σεπ-15	693,54	71,97	-1777,44
20-Νοε-15	658,84	37,27	-1812,14
4-Φεβ-16	808,58	187,01	-1662,4
10-Νοε-16	509,45	-112,12	-1961,53
14-Ιουλ-16	562,84	-58,73	-1908,14
30-Αυγ-16	577,39	-44,18	-1893,59

Συμπερασματικά:

Στις 31 Αυγούστου 2016 ο γενικός δείκτης βρίσκεται στις 577 μονάδες. Οι επενδυτές βρίσκονται σε διχασμό και σύγχυση. Ο κίνδυνος για έξοδο από την Ευρωζώνη εντείνει την ανησυχία τους. Ο δείκτης φτάνει ξανά σε σημείο πτώχευσης (**577 μονάδες**). Η προσπάθεια να πειστούν οι επενδυτές να επενδύσουν ξανά κεφάλαια στο ΧΑΑ γίνεται έντονη. Όμως η χαμηλή κεφαλαιοποίηση του ΧΑΑ δημιουργεί κινδύνους εγκλωβισμού και αυτό δεν το θέλει κανένας επενδυτής. Η αστάθεια την Ελληνικής Οικονομίας αποτρέπει οποιονδήποτε θέλει να επενδύσει στην Ελληνική Οικονομία. Έτσι παρατηρούμε την μεγάλη συσχέτιση της Ελληνικής οικονομίας με το γενικό δείκτη του Χ.Α.Α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Πηγή Εικόνας: <https://www.e-volving.it/web-analytic.htm>

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρατηρείται ότι οι επιδράσεις της Οικονομικής Κρίσης ,όπως αυτή διαδραματίστηκε στην Ελλάδα, έχουν μεγάλο αντίκτυπο στην πορεία του Γενικού Δείκτη του Χ.Α.Α. . Είναι κοινός αποδεκτό πως υπάρχει αλληλεξάρτηση στην σχέση που έχουν η οικονομία μιας χώρας και το χρηματιστήριο της . Έτσι η τεράστια πτώση του Γενικού Δείκτη μπορεί να συσχετιστεί με την γενικότερη φθορά της Ελληνικής Οικονομίας και οι αιτίες είναι ποικίλες:

1. Η αύξηση της ανεργίας που είχε ως αποτέλεσμα την μείωση των εισοδημάτων και των κεφαλαίων προς επένδυση.
2. Η υποβάθμιση της φερεγγυότητας της Ελληνικής Οικονομίας από τους οίκους αξιολόγησης που επηρέασε την εμπιστοσύνη των επενδυτών
3. Η αποδοχή των μέτρων (μνημόνια) που επέβαλαν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα.

Επιπλέον η συνεχώς άσχημη οικονομική κατάσταση οδήγησε στην μείωση των εσωτερικών και των εξωτερικών πόρων χρηματοδότησης του Χρηματιστηρίου (αναφορικά με της επενδύσεις). Από το 2009 κιάλας υπήρχε μια μείωση των κεφαλαίων κίνησης κατά 75% δημιουργώντας ζημίες 23 δισεκατομμυρίων στις εισηγμένες εταιρίες του Χ.Α.Α.

Παράλληλα οι επιδράσεις των νέων φορολογικών επιβαρύνσεων για την καταπολέμηση της κρίσης ,μέσω της Περιοριστικής Νομισματικής Πολιτικής των νομοσχεδίων και των μνημονίων που ψηφίστηκαν, και οι μειώσεις των εκροών ήταν τεράστιες όλα αυτά τα χρόνια και δεν θα μπορούσαν να αφήσουν ανεπηρέαστες τις εταιρείες που μετρώνται από τον γενικό δείκτη.

Τέλος ένα τεράστιο πρόβλημα που καλούνταν οι εταιρείες να αντιμετωπίσουν στα πλαίσια της κρίσης ήταν και η έλλειψη της ρευστότητας η οποία προερχόταν κυρίως από προβλήματα που σχετίζονταν κυρίως με το τραπεζικό σύστημα (capital controls).

Η κρίση κατατάσσει το Χρηματιστήριο στις πιο ανίσχυρες αγορές της Ευρώπης . Ξεκινώντας με 211 εισηγμένες εταιρίες το 2009 και καταλήγοντας στις 135 εταιρείες σε κανονικό καθεστώς διαπραγμάτευσης. Οι μείωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι πολλές από τις εταιρείες αυτές δεν μπόρεσαν να διατηρήσουν την βιωσιμότητα τους.

Είναι παγκοσμίως γνωστό ότι σε περιόδους οικονομικής προσαρμογής , τα χρηματιστήρια επηρεάζονται από τις θετικές ή αρνητικές εκφάνσεις της οικονομίας την ίδια στιγμή άλλα και

πολύ πριν γίνουν γνωστές. Είναι γνωστό ότι όποιος έχει την καλύτερη πληροφόρηση θα είναι και ο κερδισμένος της στο Χρηματιστήριο .

Μελετώντας μια οικονομία και τα γεγονότα που διαδραματίζονται σε αυτήν , μια οποιαδήποτε χρονική στιγμή, μπορεί ο αναλυτής, ο επενδυτής και οποιοσδήποτε επιθυμεί να αντλήσει πληροφορίες σημαντικές για την πρόβλεψη μελλοντικών γεγονότων και διακυμάνσεων των επενδύσεων του.

Η κατανόηση των λόγων που αυξομειώθηκε ο ΓΔ, ένας πολύ σημαντικός δείκτης για το Χρηματιστήριο (αφού περιλαμβάνει μετοχές υψηλής κεφαλαιοποίησης) μπορεί να επιφέρει στον αναγνώστη σημαντικές γνώσεις για την επίδραση που έχει η διακύμανση της οικονομίας μιας χώρας σε έναν από τους βασικούς πυλώνες της , **το Χρηματιστήριο.**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. “Ανάλυση Επενδύσεων και Διαχείριση Χαρτοφυλακίου”, Δημήτρης Βασιλείου και Νίκος Ηρειώτης, Εκδόσεις Ροσίλι, Αθήνα 2016.
2. “Η Θεωρία του Μαρξ για τον Καπιταλισμό: Πλευρές μιας θεωρητικής και πολιτικής ρήξης” Γ. Μηλιός, Δ. Δημούλης και Γ. Οικονομάκης, Εκδόσεις Νήσος, 2005
3. “Το αλφαβητάρι του χρηματιστηρίου”, Κώστας Στούπας, Εκδόσεις Δίαυλος, Αθήνα 1996.
4. “Χρηματιστήριο”, Max Weber , Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης , Αθήνα 2014.
5. “Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων , Γεώργιος Δασκάλου , Σύγχρονη Εκδοτική Αθήνα 1999.
6. Καρλ Μαρξ, Το Κεφάλαιο, Τόμος 3ος Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή, 1978, σελ. 317
7. Κιοχος Π., Παπανικολαου Γ., Κιοχος Α. “ Χρηματιστήριο Αξιών και Παραγώγων Αθηνών - Διεθνή Χρηματιστήρια” Εκδόσεις Σταμούλης, 2000.
8. Κότιος, Α., Γαλανός, Γ. και Ρουκανάς, Σ. (2012). Η Ελληνική Κρίση και η Κρίση του Συστήματος Διακυβέρνησης της Ευρωζώνης. Σειρά Ερευνητικών Εργασιών, 18(1): 1-26
9. Ρομπόλης Σ., (2010), «Η κρίση της ελληνικής οικονομίας: Από το αδιέξοδο στην έξοδο», Αθήνα, εκδόσεις ΙΝ.Ε

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

10. Ben Bernanke Professor, Kate Antonovics , Ori Heffetz , “Principles of Macroeconomics”, Mc Grow Hill Education, 2016
11. Krugman Paul, 2009 , «Η κρίση του 2008 και η επιστροφή των οικονομικών της ύφεσης» , Καστανιώτη, Αθήνα

ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ

1. (ΦΕΚ Α' 37/30.3.1963): <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/31>
23/11/2017_15:34
1. “Η Πρώτη Ανώνυμη Εταιρεία” <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/36904#>
22/11/2017_15:39
2. “Τα αίτια της Ελληνικής Κρίσης και οι θεσμικές ιδιαιτερότητες “Φιλιπίδου Αλεξάνδρα”<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/20047/3/PhillipidouAlexandraMsc2017.pdf> 21/11/2017_15:49
3. “Γενικά περί δεικτών”
http://users.auth.gr/gpapahr/courses/stuff_greek_market/lectures/8_ELKEF_indices.pdf
22/11/2017_16:08
4. “Γιατί δημιουργήθηκε το ΔΝΤ και πως λειτουργεί:
<https://www.imf.org/external/lang/Greek/np/exr/facts/glanceg.htm> 24/11/2017_19:54
5. “Γιατί η Κρίση στην Ελλάδα είναι μακράς διάρκειας”<http://www.euro2day.gr/specials/opinions/article/1508584/giati-h-krish-sthn-ellada-einai-makras-diarkeias.html> 24/11/2017_11:40
6. “Ευρετήριο οικονομικών όρων_ Ορισμός Επενδυτή”
<https://www.euretirio.com/ependytis/> _ 23/11/2017 _ 16:40
7. “ Ελληνική Κρίση και Χρηματιστήριο Αθηνών 2009 – 2015’
<https://opendata.ellak.gr/2015/09/03/elliniki-krisi-ke-chrimatistirio-athinon-2009-2015-open-data-blog/> _2/12/2017_11:12
8. “Κεφαλαιουχική Επιτροπή – Άρθρο στον Ιστότοπο Wikipedia ”
<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%80%>

[CE%AE %CE%9A%CE%B5%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%B1%CE%B9%CE%B1%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AC%CF%82](#) 22/11/2017_17:54

9. “Κρίση χρέους στην Ελλάδα- Αίτια και Προτάσεις” Καλοδίκης – Γιαννόπουλος
http://dione.lib.unipi.gr/xmlui/bitstream/handle/unipi/9538/Kalodikis-Giannopoulos_Konstantinos.pdf?sequence=1 22/11/2017_11:40
10. “Οικονομική Κρίση στην Ελλάδα και την Ευρώπη το 2011”, Γ. Βαρουφακης, Τ. Πατωκος, Λ.Τσερκεζης & Χ. Κουτσοπέτρος <http://Www.Inegsee.Gr/Wp-Content/Uploads/2014/04/Files/Study-17.Pdf> 24/11/2017_14:34
11. “Παγκόσμια Ύφεση του 1929” Άρθρο από τον Ιστότοπο Wikipedia.gr
<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%B1%CE%B3%CE%BA%CF%8C%CF%83%CE%BC%CE%B9%CE%B1 %CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE %CF%8D%CF%86%CE%B5%CF%83%CE%B7 1929> 27/11/2017_18:22
12. Γενικές πληροφορίες από “Χρηματιστήριο Αθηνών Αξιών ΕΧΑΕ Ιστότοπος Εταιρείας:”
<http://www.helex.gr/el/home>
13. <http://ec.europa.eu>
14. www.Capital.gr
15. Διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια www.wikipedia.com
16. Η κρίση του 2007-2009: τα αίτια, η αντιμετώπιση και οι προοπτικές” , Οικονομία & Αγορές , Τεύχος 4^ο , Eurobank
<http://www.hardouvelis.gr/FILES/PROFESSIONAL%20WORK/Economy%20and%20Markets%20IV8 DEC2009.pdf> 24/11/2017_13:43
17. Νόμος 2190/1920 "ΠΕΡΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ" από Taxisnet.gr
<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/31>
18. Γενικές πληροφορίες από την ιστοσελίδα του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους :
<http://www.pdma.gr> 24/11/2017_17:22

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την πολύτιμη βοήθεια του επιβλέποντος καθηγητή μου καθώς και την οικογένεια μου και την φανταστική μου φίλη για την στήριξη που μου πρόσφεραν στην προσπάθεια μου να εκτελέσω αυτό το δύσκολο έργο.

Με εκτίμηση

Νίκος Κοτσώνης